

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

«Մասիս» Կը Թելակոխէ 45-րդ Տարին

Իր այս թիւով «Մասիս» Շաբաթաթերթը կը թելակոխէ իր հրատարակութեան 45-րդ տարին, որոնց ընթացքին ան մնաց հաւատարիմ իր սկզբունքներուն եւ առաքելութեան: Որպէս պաշտօնաթերթ Սոցիալ Դեմոկրատ Յնչակեան Կուսակցութեան, «Մասիս» եղաւ բանբերը Կուսակցութեան քաղաքական ուղղութեան ու առանց վարանելու պաշտպանեց այդ դիրքորոշումները մեր հայրենական ու սփիւռքեան կեանքէն ներս:

Շատ յաճախ կը լսենք այն խօսքերը, թէ «Մասիս» տեսակետ ունեցող թերթ է: Մենք հպարտ ենք անոր համար: Որքան մասնով, որ չունի քաջութիւնը՝ կանոնաւոր կերպով իր խօսքը փոխանցելու՝ գնահատանքի եւ կամ քննադատութեան արժանանալու, դատապարտուած է մոռացութեան:

«Մեր Անկիւնէն» սիւնակով մենք ամենէն աւելի կը կեդրոնանաք Հայաստանի վրայ, քանի որ «Մասիսի» եւ առհասարակ սփիւռքահայ մամուլի գոյութիւնը պայմանաւորուած է Հայրենիքէն ներս ու անոր շուրջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններով:

Քոչարեանի եւ Սերժ Սարգսեանի իշխանութեան տարիներուն ՍԴՀԿ ընդդիմադիր դիրքերու վրայ էր ու կը քննադատէինք այդ օրերուն գոյութիւն ունեցող յոռի բարքերը, սակայն այդ բոլորը կը կատարէինք առանց ատելութեան խօսքի կամ վիրաւորանքի: Անոնք մեր քաղաքական հակառակորդներն էին՝ սակայն ոչ թշնամիները:

Վերջին տարիներուն մենք կը զօրակցինք Հայաստանի ներկայ իշխանութիւններու ու վեր կ'առնենք անոնց վարած ներքին ու արտաքին քաղաքականութեան դրական կողմերը, դարձեալ առանց չափազանցութիւններու մէջ մտնելու:

Ըլլալով հանդերձ կուսակցական՝ յանձնառու հրատարակութիւն մը «Մասիս» իր էջերը լայն բացաւ տարբեր հակումներ եւ կամ քաղաքական պատկանելութիւն ունեցող մտաւորականներու առջեւ, որպէսզի անոնք կարողանան ազատօրէն հաղորդակցելու իրենց ընթերցողներուն հետ:

Այս տարիներու ընթացքին «Մասիս» նաեւ քայլ պահեց գիտական նորութիւններու հետ ու

Stratfor Վերլուծական Կեդրոնի Կարծիքով, Թրամփի Վարչակազմին Համար Առաջնահերթ Են Պաքուի Հետ Կապերը

«2025 թուականին Միացեալ Նահանգներէն լուրջ աջակցութիւն ստանալու Հայաստանի փորձերը անյաջողութեան պիտի մասնուին», - կը պնդեն ամերիկեան Stratfor վերլուծական կեդրոնի փորձագէտները՝ նոր մեկնարկած տարուայ հիմնական աշխարհաքաղական կանխատեսումներուն նուիրուած զեկոյցին մէջ:

«Թրամփի վարչակազմի համար առաջնահերթ են Պաքուի հետ սերտ կապերը՝ որպէս տեղական հակակշիռ Ռուսաստանի, Իրանի եւ Չինաստանի տարածաշրջանային ազդեցութեան», - կը նշեն ամերիկացի վերլուծաբանները:

«Փոխարէնը Հայաստան հիմնական շեշտը պիտի դնէ Ֆրանսայէն ռազմասարքի ձեռքբերման վրայ, ինչպէս նաեւ պիտի փորձէ մեծցնել առեւտրաշրջանառութիւնը ԵՄ-ի հետ: Արեւմուտքի հետ քաղաքական եւ պաշտպանական աճող կապերը Հայաստանը պիտի փորձէ օգտագործել Ատրպէյճանի՝ մագլցումի ուղղուած քայլերը զսպելու, Պաքուի աւելի կոշտ պահանջներուն՝ նախեւառաջ Հայաստանի հարաւային շրջաններով տարանցիկ ճանապարհ ստանալու պահանջին դիմադրելու համար», - կը նշեն զեկոյցի հեղինակները:

Stratfor-ի փորձագէտներու համոզմամբ, 2025-ին Հարաւային Կովկասը պիտի շարունակէ աշխարհաքաղաքական մրցակցութեան թատերաբեմ մնալ, իսկ Հայաստանն ու

Ատրպէյճանը «բանակցային գործընթացին մէջ իրենց դիրքերը ամրապնդելու համար պիտի շարունակեն արտաքին աջակցութիւն որոնել»:

«Հաւանական է, որ Հայաստանն ու Ատրպէյճանը շարունակեն շարժիլ խաղաղ համաձայնագրի կնքման ուղղութեամբ, սակայն տարածաշրջանները, որոնք կը վերաբերին Հայաստանի մէջ սահմանադրական փոփոխութիւններուն, ամբողջական սահմանազատման եւ տարանցիկ ուղիներու բացման մանրամասնութիւններուն ըստ ամենայնի կ'արգելափակեն 2025 թուականին խաղաղ համաձայնագրի կնքման հնարաւորութիւնները», -

կը նշեն ամերիկացի վերլուծաբանները:

Stratfor-ի փորձագէտները նաեւ համոզուած են, որ Ատրպէյճան այս տարի եւս պիտի շարունակէ իր ռազմական առաւելութիւնը օգտագործել որպէս լծակ բանակցային գործընթացին մէջ:

«Ատրպէյճանն ու Հայաստանը պիտի խուսափին Մոսկուային հակադրելու՝ Ռեքանիոյ մէջ կրակի հնարաւոր դադրեցումն եւ վրաստանի մէջ գործող ռուսամէտ կառավարութիւնը յառաջիկայ տարիներուն որպէս Հարաւային Կովկասի մէջ Մոսկուայի ազդեցութեան լծակներու աճ դիտարկելով», - կը նշեն զեկոյցի հեղինակները:

Պաքու Հերթական Սեղադրանքները Հնչեցուցած Ե Ֆրանսայի Հասցէին

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն Դիւանագէտներու համաժողովին անդրադարձած է նաեւ ԼՂ խնդիրին ու անոր մէջ ՌԴ դերակատարութեան: Ան յայտնած է, թէ Ռուսաստանը «փոխած է իր դաշնակիցը» եւ Ղարաբաղի մէջ աջակցած է Ատրպէյճանի գործողութիւններուն՝ «յարձակում իրականացնելով Հայաստանի դէմ: Եւ այդ տեղի ունեցած է այն պատճառով, որ հայերը չեն ենթարկուած իրեն», - ըսած է Մաքրոն:

Ատրպէյճանի Արտաքին գործերու նախարարութիւնը արձագանգած է Ֆրանսայի նախագահ Մաքրոնի յայտարարութեան, թէ Ռուսաստան աջակցած է Լեւոնային Ղարաբաղի մէջ Ատրպէյճանի գործողութիւններուն:

Պաքուէն անհիմն, սադրիչ եւ անընդունելի որակած են Մաքրոնի խօսքերը: Ատրպէյճանի ԱԳՆ խօսնակը Փարիզը մեղադրած է հայամէտ քաղաքականութեան, Ատրպէյճանի ինքնիշխանութիւնը իբր կասկածի տակ դնելու, ինչպէս նաեւ Հայաստանի հետ պաշտպանական ոլորտին մէջ գործակցելու

համար: «Ֆրանսայէն կը պահանջենք ձեռնպահ մնալ քայլերէ, որոնք չեն նպաստեն խաղաղութեան, այլ կը նպաստեն տարածաշրջանի ապակայունացման», - յայտնած է Այխան Հաճիգատէն:

«Մենք կը պահանջենք, որ Ֆրանսան վերջ տալ այն քայլերուն, որոնք չեն ծառայեր խաղաղութեան եւ կը խաթարեն կայունութիւնը տարածաշրջանին մէջ», - կ'ըսուի Ատրպէյճանի Արտաքին գործերու նախարարութեան մամուլի քարտուղար Այխան Հաճիգատէի մեկնաբանութեան մէջ:

«Մենք խստօրէն կը դատապարտենք Ֆրանսայի նման սադրիչ յայտարարութիւնները, որոնք կասկածի տակ կը դնեն Ատրպէյճանի ինքնիշխանութիւնը անոր տարածքներուն նկատմամբ, Հայաստանը կը նախապատրաստեն վրէժխնդրութեան եւ կ'իրականացնէ այս երկրի լայնածաւալ զինուած այն ժամանակ, երբ տարածաշրջանին մէջ խաղաղութեան համար իրական պայմաններ կը ստեղծուին», - կը նշուի յայտարարութեան մէջ:

Փաշինեան Յանձնարարած Ե «Գոյքագրել ԱԳՆ-ի Մէջ Առկայ Ղարաբաղեան Բանակցային Թուղթերը»

«Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն արտաքին գործերի նախարարին յանձնարարել է գոյքագրել Արտաքին գործերի նախարարութիւնում առկայ բանակցային թղթերը, եւ փաթեթի հնարաւոր հրապարակումը Հայաստանի պետական անվտանգութեան շահերի դիտանկիւնից քննարկելուց եւ գնահատելուց յետոյ որոշում կը կայացուի այն հրապարակել/չհրապարակելու մասին», - «Ազատութեան» հարցումին ի պատասխան՝ փոխանցած են վարչապետի աշխատակազմէն:

«Ազատութիւնը» անցած տարեկերջին Նիկոլ Փաշինեանին հարցուցած էր՝ պատրաստ է հրապարակելու միջնաճակատի պաշտօնաւոր

Ամանորեայ Ուղե՞րձ, Թե՞ Իշխանագաւաթման Գործի Անոնս

Յ.Ս.

ՀՀ նախկին եւ ներկայ նախագահները, ինչպէս յայտնի է, աւանդաբար հանդէս են գալիս ամանորեայ ուղերձներով: Նախկին նախագահներից բացառութիւն են, թերեւս, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանն ու Արմէն Սարգսեանը, որոնք առանձնապէս չեն սոցիոլոգիալ ուղերձով դիմել հայ ժողովրդին ու բարեմաղթանքներ չդրել: Իսկ այ երկրորդ եւ երրորդ նախագահները, նկատենք, ուղերձներ չդրելու գործում մէկը միւսին հերթ չեն տալիս:

Այդ ուղերձները, դրանցում շարադրուած բովանդակութիւնը, շեշտադրումներն ու բառամթերքն ընդհանրապէս, լաւագոյնս են երեւակում դրանց հեղինակների քաղաքական կոնցեպտութիւնը, պետական մտածողութեան մակարդակն ու ազդեկատուութիւնն ընդհանրապէս: Նախկին նախագահների պարզապէս ուղերձները իւրօրինակ յուշաթերթիկներ են առ այն, թէ արդեօք դրանց հեղինակները ունեն քաղաքական, այն է՝ իշխանութիւնը վերագաւթելու չափանիւթներ, թէ՞ հաշտուել են նախկին իրենց կարգավիճակի հետ ու որոշել են մաքրել քաղաքական դաշտն իրենցից: Կամ, ինչպէս կ'ասէր ժողովուրդը՝ «մաքրուել»:

Բացառիկ էր (ցինիզմի տեսանկիւնից) մասնաւորապէս երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսեանի ուղերձը: Որպէս ՀՀ քաղաքացի դրան ծանօթանալուց յետոյ տպաւորութիւն ստացանք, թէ ՀՀ-ի ղե-

կավարը, աւելի ճիշտ՝ նրա անուկից այդ տեքստը «քերթած» սուբեկտը (ձեռագիրը, կարծէք, տնային կալանքում գտնուող Աշոտեանին լինի) ամանորեայ ուղերձը շփոթել է նախընտրական ելուցթի հետ, այլապէս ինչպէ՞ս կարելի էր շնորհաւորական տեքստում մաղձի ու ատելութեան, չարութեան ու չարախնդութեան այդքան ուժեղ դրոշմ ապահովել: ՀՀ-ի ազիտալ-րոպի «խազած դիսկը» միացնելով ու գործող իշխանութեանը յայտնի է պիտեսաներով (մասնաւորապէս՝ «Իշխանագաւթի») բնորոշելուց յետոյ երրորդ նախագահը «զիպանոցել» է՝ «նրանք չունեն ամօթ, չունեն բարոյականութիւն, չունեն խիղճ, չունեն պատիւ եւ վերջապէս՝ չունեն Հայրենիք»: Ապա շարունակել. «մեր յաջողութիւնների ու յաղթանակների պատմութիւնը նոր սողից եւ խորքից զրեւելու համար անհրաժեշտ է վերջակէտ դնել նախորդ նուստացուցիչ, արիւնալի եւ մղձաւանջային պարբերութեան աւարտին:

«Յորդորում եմ հերթական անգամ չընկնել իշխանագաւթների սուտ խոստումների ծուղակը, անել ամէն ինչ՝ օր առաջ ազատուելութիւնամբ կամակատարը դարձած այս ապագային իշխանութիւններից, պատասխանատու լինել մեր սերունդների առաջ, ամուր պահել մեր ազգային արժէքները, որ շուրջ եօթ տարի ոտնակոխ են անում ամէն քայլափոխի»:

2008-ին իշխանագաւթման գնով, պետական ինստիտուտները

ոտնակոխ անելով երկիրը 10 տարի կառավարած ու կրիտիկական վիճակի հասցրած, «Ֆորպոստատիրոջ» կամակատարի կարգավիճակում երկրի պաշտպանական իմունիտետը գրոյացրած, 2018-ի Ապրիլին ՀՀ քաղաքացիներին ստելով վարչապետ դարձած, 44-օրեայ պատերազմը իր իսկ վարչապետ դառնալու օրը անոնսած, ապա եւ անփառունակ քաղաքական վախճան ունեցած՝ մերժուած երրորդ նախագահը, փաստօրէն, տարեկերջեան իր այս տեքստով անոնսում է իշխանափոխութեան նոր սեզոնի մասին: Սեզոն, որի տեսանկիւն եւ կամ ստուերային առաջնորդը, կապիտանը, եթէ կ'ուզէք՝ գունդստաբլը լինելու է ինքը՝ իր առաջնորդած ուժի հետ մէկտեղ: Փաստօրէն, խղճի, ամօթի եւ միւս վեհ բաների մասին խօսք բացած նախկին նախագահը, 2024-ի Դեկտեմբերի վերջի դրութեամբ արձանագրենք, չունի խիղճ, ամօթ, ու մնացած վեհ յատկութիւնները, այլապէս աչքի անցկացնելով հանրային վստահութեան իր տոկոսն ու յարգելով հանրային տրամադրութիւնները կ'ազդարարէր քաղաքականութիւնը (լաւ կը լինէր՝ իւր խմբակի հետ) ցլեանս լքելու ու այսպիսով ՀՀ-ում քաղաքական դաշտը առողջացնելու նպատակով առաջին քարը դնելու մասին: Չէ՞ որ հնարաւոր չէ «մեր յաջողութիւնների ու յաղթանակների պատմութիւնը նոր սողից եւ խորքից զրեւել» հին, մերժուած, հանրային աջակցութիւն չվայելող ու

«չըջուած էջ» համարուող, անյաջողութիւնների ու յաջողութիւնները խորքից մտածի հետ ասոցացուող ֆիգուրների միջոցով:

Ի դէպ, Սերժ Սարգսեանի նախորդը՝ Ռոբերտ Քոչարեանն էլ չի թաքցրել իր իշխանագաւթողական ամբիցիաները, միայն թէ բառապաշարի աղքատութեան պատճառով որոշել է լակոնիկ լինել: «Վստահ եմ, որ տեսանկիւն ապագայում կարող ենք հեռացնել զարգացման եւ ազգային արժանապատուութեան վերականգնման խոչընդոտները, շտկել մեր պետութեան մէջքը», մասնաւորապէս մաղթել է Քոչարեանը, որի եւ որի կուրացիայի տակ գործող քաղաքական խումբ-խմբակների դիտարկմամբ, ինչպէս յայտնի է, մէկ մարդ է սպառնում զարգացման ու ազգային արժանապատուութեանը եւ այդ մէկ մարդը Նիկոլ Փաշինեանն է: Ուշադրութիւն դարձնենք, որ երկրորդ նախագահի անունից տարածուած տեքստում գործածուել է ոչ թէ «խոչընդոտները վերացնել», այլ՝ «հեռացնել» կապակցութիւնը:

Հարցերի հարցն է՝ արդեօք երկրորդ ու երրորդ նախագահները կը կարողանան յաղթահարել ներքին մրցակցութիւնն ու յայտարարի գալ իշխանագաւթման նոր օպերացիայի առաջնորդի հարցում, թէ՞ յայտնի ասացուածքի տրամաբանութեամբ երկուսով նորից կը խցկուեն նոյն կաթսայի մէջ՝ դրանից բխող հետեւանքներով:

«ՍԻՎԻՔ»

Վարդան Օսկանեանը Բացաւ Քի Ուեսթի Գաղտնիքը

ՎԱՐՈՍ ԱԹԱՆԵՍԵԱՆ

Նախկին արտգործնախարար Վարդան Օսկանեանը, կարծես, որոշած էր նոր տարում Հայաստանի հանրութեանը, բռնատեղահանուած հարիւր յիսուն հազար արցախցիներին եւ աշխարհասփիւռ հայութեանը մեծ եւ բոլոր առումներով անգնահատելի նուէր մատուցել: Լրատուամիջոցներից մէկին հարցազրուցում նա բացայայտել է, որ Լեւոնային Ղարաբաղը Լաչինի միջանցքով Հայաստանին միաւորելու եւ փոխարէնը Մեղրին Ատրպէյճանին յանձնելու առաջարկութեան հեղինակային իրաւունքը պատկանում է ոչ թէ ամերիկացի քաղաքագետ Պոլ Գոբլին, ինչպէս տասնամեակներ շարունակ ընդունուած էր ասել մեզանում, այլ եւ Հէյդար Ալիեւին:

«1999 թուականին Ատրպէյճանի նախագահ Հէյդար Ալիեւը ժնեւում նախագահ Քոչարեանին առաջարկեց Հայաստանի կազմում ճանաչել Արցախն ու Լաչինի շրջանը, իսկ դրա փոխարէն Ատրպէյճանին յանձնել Մեղրին», - ասել է Օսկանեանը եւ մանրամասնել. «Երբ նախագահ Քոչարեանը դուրս եկաւ հանդիպումից եւ ինձ ու վարչապետ Վազգէն Սարգսեանին ասաց հայր Ալիեւի առաջարկի մասին, մենք միանգամից անդրադարձանք, որ Ալիեւը պատրաստ է հրաժարուել Արցախից, այլ ոչ, թէ որ մենք յանձնելու ենք Մեղրին»:

Օսկանեանը, հաւանաբար, ինչ-որ բան տեղը չի բերում. 1999 թուականի խորհրդարանա-

կան ընտրութիւններից յետոյ վարչապետի պաշտօնն զբաղեցրած Վազգէն Սարգսեանը, որ քաղաքական փառքի բարձունքում էր, հազիւ թէ Ռոբերտ Քոչարեանին ժնեւ ուղեկցած եւ «նախաբաղնիքում» նրա եւ Հէյդար Ալիեւի բանակցութիւնների արդիւնքին սպասելիս լինէր, բայց դա չէ էականը: Գերկարեւոր է, որ նախկին արտգործնախարարը խոստովանում է, որ ԼՂ-Մեղրի փոխանակման առաջարկութիւն արել է Հէյդար Ալիեւը:

Վարդան Օսկանեանի երկրորդ եւ աւելի սկզբունքային բացայայտումն այն է, որ երկրորդ նախագահ Ռոբերտ Քոչարեանի խումբը, քննարկելով Հէյդար Ալիեւի առաջարկութիւնը, եկել է համոզման, որ նա պատրաստ է հրաժարուել Արցախից, բայց փոխարէնը Մեղրին չստանալ, ուստի ինքը նախագահից եւ վարչապետից ստացել է յանձնարարութիւն՝ որպէս հիմք վերցնել Ալիեւի առաջարկը եւ հասնել նրան, որ առանց ՀՀ-ից ոչ մէկ մեթր զիջելու կարողանանք Արցախը Լաչինի հետ դարձնել Հայաստանի մաս:

Եթէ Օսկանեանը մինչեւ վերջ անկեղծ է, ապա պէտք է նաեւ խոստովանի, որ Քոչարեանի խումբը կամ Հէյդար Ալիեւին քաղաքական պրոֆանի տեղ է դրել, կամ ինքն է այդպիսին եղել: Մէկ տարի առաջ ԼՂ կարգաւորման «ընդհանուր պետութիւն» առաջարկը մերժած Հէյդար Ալիեւը, որ «ծոցազրպառում ունէր» Լիսաբոնի գազաթնաժողովում ԵԱՀԿ Գործող նա-

խագահի յայտարարութիւնը, որ Լեւոնային Ղարաբաղի համար ամենաբարձր կարգավիճակ էր սահմանում Ատրպէյճանի կազմում ինքնավարութիւնը, ինչո՞ւ պիտի «հրաժարուէր Արցախից», եթէ փոխարէնը Մեղրին չպիտի ստանար:

Հարցազրուցում Օսկանեանն ասում է, որ Հայաստանը բանակցել է, որպէսզի ոչ թէ Մեղրին, այլ Ատրպէյճանին Նախիջեւանի հետ կապ տայ, օրինակ՝ կառուցել է ստակադաշ: Բայց «մոռանում է», որ Ալիեւն էլ առաջարկել է Հայաստանից Լեւոնային Ղարաբաղ «թունել կառուցել» եւ պնդել, որ Շուշին «ամբողջական Ատրպէյճանի հետ պէտք է անխոչընդոտ եւ առանձնակի հաղորդակցութիւն ունենայ»:

Բայց սրանք, ըստ էութեան, մանրուքներ են: Գլխաւորն այն է, թէ ինչո՞ւ Ռոբերտ Քոչարեանի խումբը, որի առանցքային դէմքերից մէկը Վարդան Օսկանեանն էր, չի փորձել խորանալ Հէյդար Ալիեւի առաջարկութեան ենթատեքստում: Մէկ տարի առաջ Հէյդար Ալիեւն ասել էր, որ եթէ «ընդհանուր պետութիւն» առաջարկին համաձայնեմ, Ատրպէյճանը կը կորցնէր Լեւոնային Ղարաբաղի նկատմամբ ինքնիշխանութիւնը: Ինչ՞ աւելի մեծ շահ պիտի ունենար նա, որպէսզի համաձայնէր, որ ոչ միայն Լեւոնային Ղարաբաղը, այլեւ Լաչինի շրջանը միաւորուէր Հայաստանին: Այդ «նուիրատուութեան» զինը մէկը կարող էր լինել՝ Ատրպէյճանի եւ

Շար.ը էջ 6

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՅՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ
ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԷ ԱՉԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the **Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA**
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$75.00, \$150.00 (First Class)
Canada \$ 250.00 (Air Mail)
Overseas \$400.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

Ներկայացուած է ՀՀ ժողովրդագրական Իրավիճակի Բարելաւման 2024-2040 Ռազմավարութեան Գործողութիւններու Ծրագիրը

ՀՀ կառավարութիւնը հրատարակած է Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդագրական իրավիճակի բարելաւման 2024-2040 թուականներու ռազմավարութեան գործողութիւններու ծրագիրը հաստատելու մասին նախագիծ:

Նախագիծը միտուած է սահմանելու ՀՀ ժողովրդագրական իրավիճակի բարելաւման ռազմավարական նպատակներու իրականացման յստակ գործողութիւնները: Այն կը բխի ՀՀ կառավարութեան 2024 թուականի Հոկտեմբեր 17-ի N 1641-Ն որոշմամբ հաստատուած ժողովրդագրական ռազմավարութեան:

Ծրագրին միջոցով կը նախատեսուի ստեղծել բարեկեցիկ միջավայր՝ նպաստելով ընտանիքի զարգացման, նուազեցնել մահուան վտանգի գործօնները եւ խթանել առողջ կենսակերպ, ապահովել աշխույժ եւ արժանապատիւ ծերութիւն, նուազեցնել արտագաղթը եւ խթանել բարձր որակաւորում ունեցող մարդկային դրամազուտի:

Դատարաններուն Մէջ Կը Գտնուի Ապօրինի Գոյքը Վերադարձնելու Պահանջով 120 Գործ

Դատարաններուն մէջ ներկայիս կը գտնուին ապօրինի գոյքը պետութեան վերադարձնելու պահանջով մօտ 120 գործ, որոնցով կ'ակնկալուի Հայաստանի վերադարձնել շատ աւելի մեծ քանակութեամբ գոյք եւ դրամական միջոցներ:

Լրագրողներու հետ ճեպագրուցին այս մասին ըսաւ ՀՀ արդարադատութեան նախարար Սրբուհի Գալեան:

Անոր խօսքով՝ համապատասխան օրէնքով ներդրուած նոր գործիքը շատ կարճ ժամանակահատուածի մէջ կրցած է ապահովել ձեռքբերուած ապօրինի գոյքի վերադարձը պետութեան, որուն արժէքը կը կազմէ 5 միլիարդ դրամ:

Բացի անկէ, նախարարին տեղեկատուութեամբ, կան 2 միլիարդ դրամը անցնող դրամական միջոցներու եւ գոյքի պահանջով դատական խնդիրներ, որոնք դեռ ուժի մէջ չեն մտած եւ կը գտնուին բողոքարկման փուլի մէջ:

Չնայած արդէն իսկ առկայ արդիւնքին՝ նախարարին գնահատմամբ՝ առնուազն 7-10 տարի կը պահանջուի նշուած գործիքի կայացման ու անոր արդիւնաւէտութիւնը գնահատելու համար:

«Մենք կարողացել ենք շատ աւելի արագ կշռութիւնով ապահովել արդիւնք, եւ կարծում եմ, որ 5

պահանջներն ու ներգրաւումը:

Հայաստանի ներկայ ժողովրդագրական վիճակը՝ ներառեալ ծնելիութեան նուազումը, մահացութեան ցուցանիշերու աճը, ծերացման գործընթացները եւ արտագաղթի խնդիրները, հրատապ կը դարձնեն այս ծրագիրը: Ծրագրի ընդունմամբ կ'ակնկալուի ոչ միայն մեղմել առկայ խնդիրները, այլեւ ապահովել բնակչութեան երկարաժամկէտ եւ կայուն զարգացում:

Նախագիծի իրականացումը չի պահանջեր լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, իսկ ծախսերը պիտի կատարուին ՀՀ պետական պիտուծէի եւ օրէնսդրութեամբ չարգիլուած այլ միջոցներու հաշուով:

Ծրագիրը համահունչ է ՀՀ կառավարութեան 2021-2026 թուականներու ծրագրի «Մարդկային դրամազուտի զարգացում» բաժնի նպատակներուն եւ «Հայաստանի վերափոխման ռազմավարութիւն 2050» ծրագրի ժողովրդագրական խնդիրներու լուծման ուղղութիւններուն:

ՀՀ արդարադատութեան նախարար Սրբուհի Գալեան

միլիարդ դրամի վերադարձի մասին խօսելը քիչ չէ՝ հաշուի առնելով նաեւ այն հանգամանքը, որ այսօր դատարաններում գտնուում են բազմաթիւ գործեր, որոնց թիւը, եթէ չեմ սխալուում, մօտ 120 է: Այդ գործերով ակնկալուում է ՀՀ-ին վերադարձնել շատ աւելի մեծ քանակութեամբ գոյք, դրամական միջոցներ եւ մասնակցութիւններ իրաւաբանական ընկերութիւններում»,- մանրամասնեց գերատեսչութեան ղեկավարը՝ կարելորելով այդ դատական գործերու ընթացքին նկատմամբ հանրային վերահսկողութիւնը:

Հայաստան-Իրան Սահմանի «Ագարակ» Անցակէտին Վրայ Վերահսկողութիւնը Կ'իրականացնէ Միայն ՀՀ Զօրքը

Դեկտեմբեր 30-էն Հայաստան-Իրան պետական սահմանի Ագարակ սահմանային անցման կէտին վրայ սահմանապահ վերահսկողութիւն կ'իրականացնեն միայն Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանապահ զօրքերու ծառայողները:

Այս մասին յայտնած է ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան:

«Մինչ այս, Հայաստանի անկախացումից ի վեր, Ագարակ անց-

ման կէտում սահմանային վերահսկողութիւն իրականացնում էին Ռուսաստանի Դաշնութեան Սահմանապահ զօրքերի ծառայողները եւ ուզում եմ նրանց շնորհակալութիւն յայտնել մատուցած ծառայութեան համար:

«Իսկ այսօրուանից սահմանապահ վերահսկողութիւնը ստանձնած մեր սահմանապահներին յաջողութիւն եւ բարի ծառայութիւն եմ մաղթում», - գրած է վարչապետը:

Տիրան Խաչատրեան Պատերազմի Ընթացքին Դրսելորած Է Անփոյթ Վերաբերմունք

ՀՀ Զինուած Ուժերու նախկին բարձրաստիճան պաշտօնատար անձի կողմէ ռազմական դրութեան ընթացքին իր ծառայողական պարտականութիւններու կատարման նկատմամբ անփոյթ վերաբերմունքը յառաջացուցած է ծանր հետեւանքներ:

Այս մասին յայտնած են ՔԿ-էն:

ՀՀ Քննչական կոմիտէի գլխավոր քննչական գլխավոր վարչութեան յատկապէս կարելոր գործերու քննութեան վարչութեան մէջ իրականացուող քրէական վարչութիւնի փաստական տուեալներ ձեռք բերուած են առ այն, որ ՀՀ ԶՈՒ նախկին բարձրաստիճան պաշտօնեայ Տ.Ս.-ն, ՀՀ կառավարութեան 2020 թուականի Սեպտեմբեր 27-ի որոշմամբ յայտարարուած ռազմական դրութեան ընթացքին ՀՀ ԶՈՒ ԳՇ պետի մարտական կարգադրութեան համաձայն նշանակուած ըլլալով որպէս Զօրքերու հարաւային խմբաւորման հրամանատար՝ 2020 թուականի Հոկտեմբեր 7-17 ինկած ժամանակահատուածին, իր ծառայողական պարտականութիւններու կատարման նկատմամբ դրսելորած է անփոյթ վերաբերմունք, այն է՝ չէ ստեղծած հարաւային խմբաւորման կառավարման կէտ՝ իր բոլոր տարրերով, մարտական գործողութիւններու վարման ընթացքին լիարժէք չէ կատարած կառավարման բնորոշ շարք մը միջոցառումներ, ինչ որ անզգուշութեամբ յառաջացուած է ծանր հետեւանքներ:

Մասնաւորապէս, վերջինիս գործողութիւնները յանգեցուցած են ԶՈՒ բանակային բնագիծի պաշտպանութեան ձախողման, խարխլած են զօրքերու կառավարման համակարգը, խափանուած է առաջադրուած մարտական խնդիրի կատարումը, որպէս հետեւանք հակառակորդը օգտուած է ստեղծուած իրավիճակէն եւ անխոչընդոտ տիրացած է ռազմավարական բարձունքի, ճեղքած է առկայ բնագիծը, մէկ այլ պարագային շրջան-

ՀՀ ԶՈՒ նախկին բարձրաստիճան պաշտօնեայ Տիրան Խաչատրեան

ցած է իւրային ստորաբաժանումները եւ զարգացնելով գրոհը՝ տիրապետութեան տակ վերցուած է խմբաւորման պաշտպանութեան յանձնուած տարածքները:

2025 թուականի Յունուար 3-ին Տ.Ս.-ի նկատմամբ յարուցուած է հանրային քրէական հետապնդում՝ 18.04.2003 թուականին ընդունուած Քրէական օրէնագիրքի 376-րդ յօդուածի 3-րդ մասով (անփոյթ վերաբերմունք ծառայութեան նկատմամբ):

2025 թուականի Յունուար 4-ին Տ.Ս.-ն ձեռքաւարուած է դատարան ներկայացուելու համար: Նոյն օրը միջնորդութիւն ներկայացուած է Երեւան քաղաքի Ընդհանուր իրաւասութեան առաջին ատենի քրէական դատարան՝ վերջինիս նկատմամբ կայանքը որպէս խափանման միջոց կիրառելու համար:

2025 թուականի Յունուար 5-ին դատարանը բաւարարած է միջնորդութիւնը եւ Տ.Ս.-ի նկատմամբ որպէս խափանման միջոց կիրառուած է կալանքը:

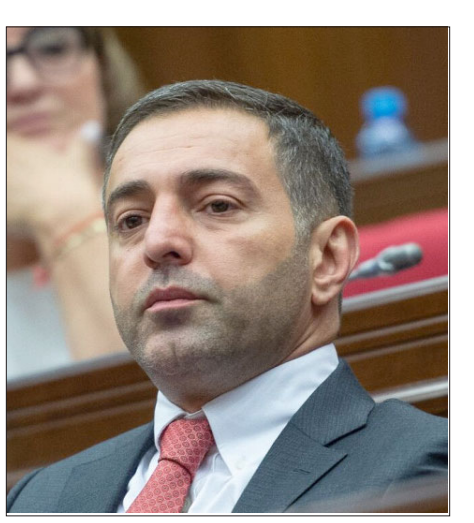
Յիշեցնենք՝ Տիրան Խաչատրեանը ձեռքաւարուած էր Յունուար 4-ին, ան երկու ամիսով կալանաւորուած է:

Աժ Նախկին Պատգամաւոր Արթուր Գեորգեանէն Եւ Անոր Փոխկապակցուած Անձէ Յօգուտ ՀՀ-ի Պիտի Բռնագանձուի Մօտ Երկու Միլիոն Տուար

Ապօրինի ծագում ունեցող գոյքի բռնագանձման գործով եւս մէկ վճիռ. Հակափտածութեան դատարանի վճիռով՝ կը նախատեսուի Դաւթաշէն համայնքի նախկին ղեկավար, 2012-2019 թթ. Աժ նախկին պատգամաւոր Արթուր Գեորգեանէն եւ անոր փոխկապակցուած անձէ՝ Աննա Վլատիմիրի Գասպարեանէն, որպէս ապօրինի ծագում ունեցող գոյք յօգուտ Հայաստանի բռնագանձել 668.194.872 դրամ (մօտ երկու միլիոն տոլար): Այս մասին կը տեղեկացնէ Դատական իշխանութիւնը:

«Հակափտածութեան դատարանը՝ նախագահութեամբ դատաւոր Կարապետ Բաղաւանի, ապօրինի ծագում ունեցող գոյքի բռնագանձման պահանջի գործով վճռել է:

«Արթուր Մամուկչի Գեորգեանից յօգուտ Հայաստանի բռնագանձել 654.894.872 դրամ, միաժամանակ, Արթուր Մամուկչի Գեորգեանից եւ Աննա Վլատիմիրի Գասպարեանից, համապարտութեան

Աժ նախկին պատգամաւոր Արթուր Գեորգեան

կարգով, յօգուտ Հայաստանի բռնագանձել 13.300.000 դրամ:

«Վճիռը վերաքննիչ հակափտածութեան դատարան չբողքարկելու դէպքում՝ օրինական ուժի մէջ է մտնում հրապարակման պահից մէկամսեայ ժամկէտում:

ԼՈՒՐԵՐ

Հայաստանի Ի Վիճակի Չէ Մեզի Հետ Մրցելու Ո՛չ Ռազմական, Ո՛չ Որեւէ Այլ Ոլորտի Մէջ. Ալիեւ

Հայաստանի լայնածաւալ եւ արագացող զինուորական արագացումը գինեւոր եւ անոր մահաբեր գէնքի մատակարարումը կրնայ խաթարել այն խաղաղութիւնը, որ հնարաւոր է, ամանորեայ ուղերձին մէջ յայտնած է Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը՝ նշելով, որ Հարաւային Կովկասը պէտք է դառնայ խաղաղութեան, հանգստութեան եւ համագործակցութեան տարածաշրջան:

Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ

«Միշտ պէտք է հաշուի առնել Հայաստանի նախադրեալ քաղաքականութիւնն ու էութիւնը: Ուստի, իմ պարտքը կը համարեմ եւս մէկ անգամ զգուշացնել Հայաստանի ղեկավարութիւնը, որ խուսափին այս վտանգաւոր ճանապարհէն», - ըսած է Ատրպէյճանի նախագահը՝ յաւելելով, որ «Հայաստան ի վիճակի չէ մեզի հետ մրցել ո՛չ ռազմական, ո՛չ որեւէ այլ ոլորտի մէջ»:

Պաքու կը յայտարարէ, թէ «Հայաստան պէտք է հրաժարի ռազմականացման քաղաքականութենէն» սպառնալով՝ «անոր պէտք է վերջ տրուի, քանի դեռ ուշ չէ: Հայաստանը մէկ անգամ չէ յայտարարած, որ «մարտունակ բանակ ունենալը իր ինքնիշխան իրաւունքն է»:

Հայաստանի ռազմականացման

Կը Պարզուի՞ Թուրքիան Եւ Իրանը «Ձանգեզուրի Միջանցքի» Հարց Չեն Քննարկած. Իրանցիներ

«Իրագեկ քաղաքացիներու միաւորում» հասարակական կազմակերպութիւնը համակարգող Դանիէլ Իրանցիներուն մէջ տարածուած տեղեկատուութեանն այն մասին, թէ Թուրքիան եւ Իրանը կը պատրաստուին քննարկելու «Ձանգեզուրի միջանցք»-ի թեման:

«Իրագեկ քաղաքացիներու միաւորում» կազմակերպութիւնը համակարգող Դանիէլ Իրանցիներուն

«Պարզուած է, որ Թուրքիան եւ Իրանը «Ձանգեզուրի միջանցք»-ի հարց չեն քննարկել: Իսկ աղմուկի պատճառը հայաստանեան որոշ լրատուամիջոցների կողմից առանց աղբիւրը ստուգելու ատրպէյճանական ապատեղեկատուութեան տարածումն էր», - գրած է ան:

Յունուար 6-ին ատրպէյճանական լրատուամիջոցները լուրեր տարածած էին, թէ Իրանի Արտաքին գործերու նախարարութեան մամուլի խօսնակը յայտնած է, որ Իրանեան պատուիրակութիւնը շուտով պիտի այցելէ Թուրքիա, այսպէս կոչուած, «Ձանգեզուրի միջանցք»-ի շուրջ բանակցութիւններու համար:

Ատրպէյճանական լրատուամիջոցները, սակայն, սխալ ներկա-

յացուցած էին Իրանի Արտաքին գործերու նախարարութեան խօսնակ Էսմայիլ Պաղաթի խօսքերը՝ Իրանեան բեռնատարներու համար Թուրքիոյ մէջ յառաջացած խնդիրին մասին ըստաւելնով վերագրելով «Ձանգեզուրի միջանցք»-ին:

Ատրպէյճան Կրկին Ապատեղեկատուութիւնը Տարածած Է. ՀՀ ՊՆ

ՀՀ Պաշտպանութեան նախարարութիւնը կը յայտնէ, որ Ատրպէյճանի Պաշտպանութեան նախարարութիւնը կրկին ապատեղեկատուութիւն տարածած է:

«Ատրպէյճանի ՊՆ հաղորդագրութիւնը, թէ իբր Յունուարի 6-ին՝ ժամը 14:10-ի սահմաններում, ՀՀ ՁՈՒ ստորաբաժանումները կրակ են բացել սահմանագոտու հարաւարեւելեան հատուածում տեղակայուած ատրպէյճանական զինքերի

ուղղութեամբ, չի համապատասխանում իրականութեանը:

«Յիշեցնենք, որ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետի աշխատակազմն առաջարկել էր հրադարձի խախտման դէպքերի եւ/կամ այդ մասին տեղեկութիւնները հետաքննութեան Հայաստան-Ատրպէյճան համատեղ մեխանիզմ ստեղծել, ինչին մինչեւ օրս Ատրպէյճանը չի արձագանգել», - յայտնած են ՀՀ ՊՆ-էն:

Պաքու Բանակցութիւնները Կը Չգծէ, Քանի Որ Այդ Կը Ծառայէ Ատրպէյճանի Ներքաղաքական Իրավիճակին. Կիրակոսեան

Վերլուծաբան Ռիչըրտ Կիրակոսեան «Ազատութեան» հետ զրոյցի ընթացքին

Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ յարաբերութիւններ չկան, ասոնք բաւական բարդ ու ցաւոտ բանակցութիւններ են, «Ազատութեան» հետ զրոյցին ըստ տարածաշրջանային քաղաքականութեան եւ անվտանգութեան վերլուծաբան Ռիչըրտ Կիրակոսեան:

«Երկրորդ՝ շատ քիչ գործընթաց կայ, եւ ակնյայտօրէն խաղաղութիւն չկայ, բայց ես կը կարծեմ, որ Ատրպէյճանը կը յապաղի ու կը ձգձգէ բանակցութիւնները: Մենք ունեցած ենք քանի մը ակնկալուող վերջնաժամկէտ խաղաղ պայմանագրի կնքման համար», - ըսաւ ան:

Անոնցմէ վերջինը, ըստ Կիրակոսեանի, Նոյեմբերին Պաքուի մէջ COP29-ի համաժողովն էր: «Կը կարծեմ, որ Ատրպէյճանի այս մաքսիմալիստական դիրքորոշման հաւատարիմ մնալու եւ բանակցութիւնները ձգձգելու պատճառն այն է, որ այդ կը ծառայէ Ատրպէյճանի ներքաղաքական իրավիճակին ու օրինակաւորութեան բացակայութեան, քանի որ ատրպէյ-

ճանական վարչակարգին հակամարտութիւն պէտք է, եւ ան կ'ուզէ թշնամի ունենալ: Իսկ այժմ, երբ Սուրիոյ մէջ Ասատներու վարչակազմը տապալեցաւ, իսկ այնտեղ նոյնպէս իշխանութիւնը հօրէն որդիին անցած էր ժառանգաբար, Ատրպէյճանի մէջ խելացնորութիւնը աւելցած է», - յաւելեց վերլուծաբանը:

Ռիչըրտ Կիրակոսեան նկատեց՝ պէտք է ակնկալել, որ բանակցութիւնները պիտի շարունակուին, բայց Պաքուն իր մօտեցումներուն մէջ կը մնայ յամառ եւ առաւելապաշտական:

Հայ-ատրպէյճանական բանակցութիւններու 3-րդ տարին աւարտեցաւ առանց խաղաղութեան պայմանագրի: Տարուան մէջ երկու անգամ Փաշինեան եւ Ալիեւ հանդիպեցան, հինգ անգամ՝ արտաքին գործերու նախարարները, հինգ անգամ ալ Երեւանն ու Պաքուն նախագիծի խմբագրումներ փոխանակեցին, բայց խաղաղութեան պայմանագիրը չկնքուեցաւ:

Յայտնի Է Ռուբէն Վարդանեանի Եւ Արայիկ Յարութիւնեանի Գործով Դատավարութեան Օրը

Ռուբէն Վարդանեանի Եւ Արայիկ Յարութիւնեանի

Պաքուի բանտին մէջ պահուվող Ռուբէն Վարդանեանի եւ Արայիկ Յարութիւնեանի դատավարութիւնը պիտի սկսի Յունուար 17-ին:

Այս մասին Minval-ին յայտնած է դատաւորներու կազմի անդամ Անար Ռոզաբեկը: Անոր խօսքով՝ այդ օրը պիտի որոշուի, թէ նիստը պիտի ըլլայ փակ, թէ բաց ձեւաչափով: Հնարաւոր է, որ գործընթացի որոշ հատուածներ լսուին փակ դռներու ետին: Բացի անկէ, հարցում ուղարկուած է Ատրպէյճանի իրաւա-

բաններու ընկերակցութեան՝ փաստաբաններ նշանակելու մասին, ովքեր պիտի պաշտպանեն ամբաստանեալներու շահերը դատարանին մէջ:

Վարդանեանի դէմ յարուցուած քրէական գործը անցեալ տարեվերջին ուղարկուած է Պաքուի Զինուորական դատարան: Յիշեցնենք՝ անցած տարի Սեպտեմբերին ապօրինի ձերբակալուած Ռուբէն Վարդանեանին եւ ԼՂ եւս 7 նախկին պաշտօնեաներու առաջադրուած են շինծու մեղադրանքներ:

Յայտնի Չեխական Կայքերէն Մէկը Հայաստանը Ներառած Է 2025-ի Ամենահետաքրքրական Հանգիստի Ուղղութիւններու Ցանկին Մէջ

Յայտնի չեխական Novinky.cz լրատուական կայքը Հայաստանը ներառած է 2025 թուականի ամենահետաքրքրական հանգիստի ուղղութիւններու ցանկին մէջ: Յօդուածին մէջ կը նշուի, որ հարուստ պատմութիւնն ու մշակոյթը, բնութեան անկրկնելի գեղեցկութիւնն ու գինիի արտադրութեան հնագոյն ավանդուածները Հայաստանը կը դարձնեն անզուգական ուղղութիւն ճանապարհորդներու համար:

Novinky.cz-ի յօդուածին մէջ Հայաստանի մասին կը խօսուի որպէս աշխարհի ամենահին գինեգործական շրջաններէն մէկուն մասին, ուր յայտնաբերուած է ամենահին խաղողի այգին՝ Արենի-1-ը, որ կը թուագրուի Ք.Ա. 4100-4000 թուականներով: Գինիի սիրահարներուն համար Հայաստան կ'առաջարկէ ոչ միայն համեղ գինիներ, այլեւ եզակի հնարաւորութիւն՝ ծանօթանալու գինեգործութեան դարաւոր ավանդուածներուն:

Յօդուածին մէջ կը նշուի նաեւ Հայաստանի պատմական եւ մշակութային գանձերուն մասին:

սին: Երեւանը, որ կը գտնուի Հայաստանի կեդրոնին, չարմար տեղակայուած է երկրի յայտնի տեսարժան վայրեր այցելելու համար: Յատուկ ուշադրութեան արժանացած են Խոր Վիրապի վանքը, ուր կը բացուի հիասքանչ տեսարան դէպի Արարատ լեռ, ինչպէս նաեւ Սեւանայ լիճը, Սեւանավանքը եւ ժայռափոր Գեղարդի վանքը, որ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգութեան ցուցակին վրայ է:

Յօդուածին մէջ Հայաստանը կը ներկայացուի որպէս երկիր, որ կ'առանձնանայ իր համեմատաբար մատչելի գիներով:

Հայաստանը նաեւ կ'անուանուի քրիստոնէութեան բնօրրան, որ կը հետաքրքրէ նոյնիսկ այն ճանապարհորդներուն, ովքեր սովորաբար չեն հետաքրքրուիր հոգեւոր վայրերով: Տեղի հոգեւոր ու պատմական կեդրոնները, ինչպէս նաեւ Հայաստանի մշակութային ժառանգութիւնը կը խոստանան իւրապատուկ տպաւորութիւններ իւրաքանչիւր այցելուի համար:

«Վանոն Ու Վազգէնը» Գիրքը՝ Առաջատար

«Արմէնփրես» լրատուական գործակալութեան «Երեւանեան պեսթսելըր» հեղինակային նախագիծը այս շաբաթ կը ներկայացնէ փաստավաւերագրական ստեղծագործութիւններու լաւագոյն տասնեակը՝ ըստ Նոյեմբերի վաճառքներուն: Արա թաղեւտեանի եւ Լուսինէ Հարիպեանի «Վանոն ու Վազգէնը. երկու ընկեր» շաբաթը կ'առաջարկէ:

Հանրապետութեան հիմնադիր հայրերէն երկուքին մասին: Շատ փաստեր եւ վկայութիւններ ներկայացուած են առաջին անգամ՝ թոյլ տալով աւելի լաւ հասկնալ Վանո Սիրադեղեանի եւ Վազգէն Սարգսեանի յարաբերութիւնները տարբեր ժամանակաշրջաններու մէջ: Հեղինակները գերծ կը մնան եզրակացութիւններէ՝ վստահ ըլլալով, որ ներկայացուող նիւթը ընթերցողներուն հնարաւորութիւն պիտի տայ սեփական գնահատականներ

Հայաստանի Առեւտրի Բուժ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններ Դեմ ԻճԴ Է Արտահանում, Եւ ՈրՆ Է Պատճառը

ՆԱՆԷ ՍԱՐԱԿԵԱՆ

Անցած տարուայ առաջին 9 ամիսներին Հայաստանի առեւտուրը Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններ Դեմ աճել է աւելի քան 6 անգամ՝ 888 միլիոն տոլարից հասնելով գրեթէ 5 միլիարդի, ընդ որում, Հայաստանը հիմնականում ոչ թէ ներմուծել, այլ գլխաւորապէս արտահանել է դէպի ԱՄԷ:

Ի՞նչ է արտահանել Հայաստանը դէպի արաբական երկիր:

Այդ հարցի պատասխանը միանգամից կարելի է գտնել առաջին երեք եռամսեակների առեւտրի վիճակագրութեան չափորդ էջում՝ 2024-ին 2023-ի համեմատ Հայաստանից աւելի քան 5 անգամ աւելացել է թանկարժէք քարերի ու մետաղների արտահանումը:

«Ստացուել է մի իրավիճակ, որ 2023թ.-ի Նոյեմբեր ամսից Հայաստանը դարձաւ ռուսական ոսկու վերաարտահանման երկիր՝ ռուսական ոսկին գալիս էր Հայաստան, ձեւակերպուում էր որպէս ոսկերչական արտադրանք եւ արտահանուում էր Արաբական Էմիրութիւններ, Հնդկաստան, Չինաստան, Եւրոպական մի շարք երկրներ», - «ազատութեան» հետ զրոյցում ասաց տնտեսագէտ Սուրէն Պարսեանը:

«Այս ամէնից օգտուում են ինչպէս ռուսական ընկերութիւնները, այնպէս էլ արեւմտեան, արաբական, չինական, հնդկական»

2024-ի առաջին 3 եռամսեակներում շեշտակի աւելացել է նաեւ Հայաստանի արտաքին առեւտրաշրջանառութիւնը. 2023-ի նոյն ժամանակահատուածի համեմատ այն 15 միլիարդից հասել է 26 միլիարդի տոյրի: Տնտեսագէտի կարծիքով՝ այս ցուցանիշը եւս պայմանաւորուած է Ռուսաստանի դէմ կիրառուող պատժամիջոցներով ու տարբեր ընկերութիւնների կողմից Հայաստանը որպէս առեւտրի միջնորդ երկիր օգտագործելու միտումով:

«Այս ամէնից օգտուում են ինչպէս ռուսական ընկերութիւնները, այնպէս էլ արեւմտեան, արաբական, չինական, հնդկական, այսինքն՝ սա միակողմանի օգուտ է: Անշուշտ, նաեւ այստեղ իր փոքր մասնաբաժինը ստանում է նաեւ ՀՀ-ն», - նկատեց Սուրէն Պարսեանը:

Ի տարբերութիւն եւրոպական երկրների, որոնք, յատկապէս ռուսուքրանական պատերազմի մեկ-

նարկից յետոյ, խիստ կանոններ են սահմանել սեփական պիզնեսի համար՝ արգելելով առեւտրային կապերը Ռուսաստանի հետ, Արաբական Միացեալ Էմիրութիւնները պատժամիջոցներ չունի, սակայն անգամ Ռուսաստան-ամէն առեւտրի մի մասն իրականացուում է Հայաստանի միջոցով՝ հիմնականում պանքային համակարգի պատճառով:

«Հայաստանի խոշոր հարկատուների տասնեակում յայտնուել են էլեկտրատեխնիկայ վաճառող կազմակերպութիւնները»:

Ոչ միայն Ռուսաստանից թանկարժէք մետաղներն են Հայաստանի միջոցով արտահանուում դէպի երրորդ երկրներ, այլեւ մեծ քանակութեամբ տեխնիկայ է Հայաստանի միջոցով ուղարկուում Ռուսաստան: Ըստ վիճակագրութեան՝ Հայաստանն արտահանել է աւելի քան 1 միլիարդ տոյրի «մեքենաներ, սարքաւորումներ ու մեխանիզմներ»:

Իսկ ներմուծում Հայաստանը, Ռուսաստանից յետոյ ամենաշատն իրականացրել է Եւրամիութիւնից, ապա՝ Չինաստանից:

«Դրա հետեւանքով օրինակ՝ Հայաստանի խոշոր հարկատուների տասնեակում յայտնուել են էլեկտրատեխնիկա վաճառող կազմակերպութիւնները, ինչը նմանես է», - նկատեց տնտեսագէտը:

Ընդ որում, տարածաշրջանում տնտեսական նման մեխանիզմներից Հայաստանից բացի, օգտուում են Թուրքիան, Վրաստանը եւ Ատրպէյջանը, վստահ է Սուրէն Պարսեանը:

Ռուսաստանի դէմ կիրառուող պատժամիջոցների առաջացրած հնարաւորութիւններից Հայաստանի տնտեսութիւնը որոշակի օգուտներ քաղում է, սակայն տնտեսագէտի կարծիքով՝ վնասն աւելի մեծ է: Հայաստան հոսող միլիոնաւոր տոյրների պատճառով արժեւորում է դրամը, ինչն, իր հերթին, բարդացնում է պայմանները Հայաստանի արտադրողների համար, որոնք փորձում են իրենց ստեղծածը վաճառել արտաքին շուկաներում:

2024-ի առաջին 3 եռամսեակներում Հայաստանից ընդհանուր առմամբ արտահանուել է 11.5 միլիարդ տոյրի ապրանք, որի աւելի քան 60 տոկոսը թանկարժէք եւ կիսաթանկարժէք քարերն ու մետաղներն են:

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ»

ընել: Գիրքը նաեւ բազմաթիւ գրուածգներ կը ներկայացնէ Հայաստանի նորագոյն պատմութե-

նէն, որոնք կարելու են այսօրուայ իրողութիւնները հասկնալու համար:

2025 Տարուան Սեւ Ամպերը

ՍԵՐՈ ՊԱՐԳԵՒ ԴԱԻԹԵԱՆ

2020 թուականին մինչև 2023 թուականի վերջերը, ամեն մէկ հայու սիրտը խոցուեցաւ պատերազմի պարտութեամբ եւ Արցախի կորուստով: Ուրեմն, համեմատաբար,

2024-ը նախորդ տարիներէն աւելի նուազ վնասաբեր եղաւ Հայաստանի համար: Սակայն նոյնը կարելի չէ ըսել Հայաստանի շուրջ եւ անոր մերձակայ երկիրներուն մէջ 2024-ին պատահած դէպքերուն մասին, ուր հայուն եւ Հայաստանի պարտութիւնը դիւրացուցած ուժերը? Թուրքիա եւ Իսրայէլ, առանց որեւէ միջազգային սանձումի իրենց դիրքերը զօրացուցին Միջին Արեւելքի բազմիցս բռնաբարուած ժողովուրդներու հաշուոյն:

Յատկանշական է, որ թէ? Հայաստանի եւ թէ? ալ Միջին Արեւելքի մէջ եղած դժբախտութիւնները պատահեցան 2020 եւ 2024 թուականներուն տեղի ունեցած Ամերիկայի նախագահական ընտրութիւններու նախօրեակին:

Ռուսիոյ բռնապետ Փութինի բռնապետեր (Ալիեւ, Լուքաշենքօ, Ասատ) պաշտպանող վարչակարգը աշխարհէն ատուած եւ Ուքրանիոյ տիրմին մէջ խրած? Արեւմուտքին ընծայեց տկար ազգերու քաղաքական լինելութեան պատկերը գծելու իրաւունքը թէ՛ Երկիրներու մէջ:

Սեւ ամպեր են կուտակուած Միջին Արեւելքի երկնակամարին վրայ, ուր Արեւմուտքի գործակատարները? Իսրայէլ ու Թուրքիա, կը պատրաստուին բաժնել ու տիրել այն ինչին, որ իրենցը չէ եւ ուժով կը ստացուի: Երնէ՛կե պիտի ըսեն տկար ազգերը, երբ կար Արեւմուտքին ուժերը հակազուտող ուժ Մովսէս Միութեան գոյութեամբ, երբ Արեւմուտքը սանձարձակ ստանձնած չէր տկար ազգերը ճնշելու եւ գանոնք իր մատին փաթթոց դարձնելու «իրաւունքը»:

Թուրքիոյ էրտողանին եւ Իսրայէլի Նեթանիահուին մտերիմ բարեկամ ու գործընկեր Տանըլտ Թրամփի նախագահ վերընտրուելը պէտք է մտահոգ մնայ հայ: Անոր օրհնութեամբ գործող եւ օգնութեամբ շարժող Նեթանիահուն առիթը պիտի չուզէ կորսնցնել հարուածելու Իրանը՝ Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ մեղսակցութեամբ, առիթը տալով նաեւ Ազրպէյճանի՝ Ռուսիոյ օրհնութեամբ բանալու Ջանգեզուրի վրայով դէպի Նախիջեւան գացող ճամբան:

Արդեօք նման դժբախտութեան մը պարագային Հայաստանի ընդդիմադիր ուժերը պիտի ուրախանանա՞նք ի դիմաց մեր ազգի եւ հայրենիքի մէկ նոր ճակատագրական կորուստին: Արդեօք անհիմն զրպարտութիւններով նորէն պիտի չքննադատե՞նք ներկայ իշխանութիւնը՝ զայն պատասխանատու նկատելով իր կարելիութիւններէն եւ կարողութիւններէն վեր եւ դուրս ուժերու դաւադրութիւններով եւ ծրագրերով կատարուածին համար:

Արդեօք Լիբանանի եւ Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցող դէպքերուն հետեւանքով նօսրացող կամ տկարացող հայ համայնքներու պատասխանատուութիւնը պէտք է վերագրել հայկական կուսակցութիւններու, կազմակերպութիւններու եւ կամ դեկավարներու քաղաքական տեսութեան, կամ զայն պէտք է վերագրել անոնցմէ աւելի վեր եւ դուրս ուժերու անկասելի ծրագրերուն:

2025 տարուան մութ ամպերը կրնան տեղատարափ անձրեւի վերածուելով ջրհեղեղներ ստեղծել Միջին Արեւելքի տարածքին, որոնց ազդեցութիւնը անկասկած պիտի զգայ Հայաստան: Խոհեմ հայեր սկսած են արդէն ձայն բարձրացնել հինուց փայփայտուած համազգային մարմին մը կազմելու մասին, որ պէտք է մեր պետութեան եւ ազգին խնայուի բաժան-բաժան գործելու վնասը:

Արկածախնդրութեամբ, դժուար կացութեանց առջեւ իշխանափոխութեամբ դէպի անորոշութիւն եւ անկայունութիւն տանող ճանապարհներէն հեռու պէտք է մնայ մեր ժողովուրդը: Եթէ տկար դիրքերէ մեկնող ներկայ իշխանութիւնը կը փորձէ մեզ համոզել, մանաւանդ ալեհեր մեր հայր Մասիս սիրով գոյատեւող եւ Յեղասպանութեան հարուածով տառապող սփիւռքահայուն, թէ հայոց պատմութիւնը պէտք է փոխարինել Հայաստանի պատմութեամբ, պէտք է հասկնալ ու հաւատալ, որ այն, ինչ հոն? Հայաստանի մէջ խաղաղութիւն բերելու կը ծառայէ, հոս սփիւռքի մէջ, կը խուովէ հայուն Մասիս դաւանած եւ Յեղասպանութիւն ճաշկած ոգին: Սա ըսելով սակայն պէտք է ճեղք բանալ մեր ազգի երկու հատուածներուն միջեւ՝ ի Հայաստան եւ ի սփիւռք աշխարհի, գիտակցելով, որ այն, ինչ շահաբեր է մէկ կողմին, կրնայ անընդունելի ըլլալ միւս կողմին? Կարեւորագոյն քաղաքական ձեւաչափը կիրարկելով:

«Մասիս» Կը Թեւակոխէ 45-րդ Տարին

Շարունակուած էջ 1-էն

1994-ին դարձաւ առաջին հայատառ թերթը համացանցի վրայ: Որուն հետեւեցաւ «MassisPost» Անգլերէն կայքէջը, որ մնայուն թարմացումներով գրաւեց Հայ եւ ոչ-հայ ընթերցողներու ուշադրութիւնը:

Ներկայիս սփիւռքահայ մամուլը կը դիմագրաւէ բազմաթիւ դժուարութիւններ: Սակայն, այդ յատուկ չէ միայն հայկական թերթերուն: Թուայնականացման ու արհեստական բանականութեան այս ժամանակաշրջանին տպագիր թերթերու ապագան հարցականի տակ է աշխարհի գրեթէ բոլոր կողմերուն: Հայատառ բազ-

մաթիւ թերթեր, որոնցմէ շատեր աւելի երեք՝ քան «Մասիսը», ի գին բազում զոհողութիւններու, կը շարունակեն մուտք գործել հայերու տունէն ներս ու մենք ուրախ ենք, որ անոց շարքին ենք՝ 45 տարիներէ ի վեր:

«Մասիսի» հրատարակութեան այս տարեդարձին առթիւ ուզեցինք այս կարճ խորհրդածութիւնները յանձնել թուղթին, յուսալով, որ յաջորդ տասնամեակներուն եւս հաւատարիմ մնալով նոյն ուղեգիծին կը շարունակենք մեր առաքելութիւնը՝ Լոս Անճելըսահայ համայնքէն ներս

ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ
«ՄԱՍԻՍ»

Փաշինեան Յանձնարարած է

Շարունակուած էջ 1-էն

ընծը եւ նաեւ իր պաշտօնավարման ընթացքին դարբաղեան խնդիրի կարգաւորման վերաբերող պաշտօնական փաստաթուղթերը, որպէսզի հանրութիւնը առանց քաղաքական շահարկումներու, յստակ փաստերու հետ ծանօթանալով ինք հետեւութիւններ ընէ:

Այդպիսի կոչով հանդէս եկած էին հանրային տարբեր գործիչներ: Նախորդ տարեվերջին Նիկոլ Փաշինեանին նման կոչով դիմած էր նաեւ առաջին նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանը՝ բանավիճելու փոխարէն անոր առաջարկելով հրապարակել դարբաղեան բանակցութիւններուն վերաբերող բոլոր փաստաթուղթերը:

Վարդան Օսկանեանը Բացաւ

Շարունակուած էջ 2-էն

Նախիջեւանի կենդանի-ֆիզիքական միաւորումը:

Հէյդար Ալիեւը, ամենայն հաւանականութեամբ, հաշուարկել էր, որ Հայաստանը նման գոհաբերութեան չի գնայ: Նրան պէտք էր, որ բանակցային օրակարգում «Ջանգեզուրի միջանցքի» թեման ակտուալացուի: Եւ Հայաստանն ընդունի, որ Լեւոնային Ղարաբաղում

զինուած ուժեր ունի, իսկ դարբաղեան խնդիրը ոչ թէ ինքնորոշման, այլ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ «տարածքների փոխանակման» հարց է: Առաջադրուած բոլոր հարցերն օրակարգային դարձնելուց յետոյ Հէյդար Ալիեւը Քի Ուէսթում «սառը ցնցուղ է մատուցել» եւ չի ստորագրել բանակցուած փաստաթուղթը, որը, ի դէպ, առայսօր հրապարակուած չէ:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

2025 տարին լեցուն ըլլալ կը թուի անորոշութիւններով եւ փորձանքներով:

Մեզի կը մնայ մաղթել, որ հրաբխած լաւաները չհանգչին Հայաստանի վրայ:

Մեզի կը մնայ մաղթել, որ սփիւռքի սիրտ Լիբանանը մնայ համայնքային իրաւունքները պահպանող եւ պաշտպանող երկիր, որպէսզի Անթիլիասի Աթոռին ձայնը չխեղդուի ծայրաեցեղ ուժերու սեղմումով, եւ մեր ազգային կեանքը հոն իր օգտաշատ հունէն դուրս չգրուի:

Մեզի կը մնայ մաղթել, որ Սուրիոյ մեր ամենահին հայ համայնքը տոկայ ու գոյատեւէ, որ պէտք է մեր նահատակաց յուշարձանն ու եկեղեցին Տէր Ջորի մէջ խոնկով եւ աղօթքով այցելու ունենայ:

Մեզի կը մնայ մաղթել, խաբուելով մաղթել, որ տկարներն ու խեղճերը այս աշխարհի տանջանքներէն եւ զրկանքներէն հեռու մնան:

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԵՒ
ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ

SAHARA RESTAURANT - PASADENA

Stratfor Analytical Center: For the Trump Administration, Close Ties with Baku Are a Priority

WASHINGTON, DC – "For the Trump administration, close ties with Baku are a priority as a local counterweight to the regional influence of Russia, Iran, and China," experts from the American Stratfor analytical center assert in a report dedicated to the main geopolitical predictions for the new year.

According to the report, Armenia's attempts to secure serious

support from the United States in 2025 will fail.

"Instead, Armenia will focus on acquiring military equipment from France and will seek to increase trade with the EU. Armenia will also attempt to leverage its growing political and defense ties with the West to restrain Azerbaijan's escalation and resist

Continued on page 4

New Armenian Ambassador: Armenia Committed to Deepening Relations with Neighboring Iran

TEHRAN — On January 7, Grigor Hakobyan, the Ambassador of the Republic of Armenia to the Islamic Republic of Iran, presented his credentials to Iranian President Masoud Pezeshkian.

President Pezeshkian congratulated Ambassador Hakobyan on his appointment and wished him a successful and productive tenure.

Ambassador Hakobyan reaffirmed the Armenian government's commitment to strengthening relations with friendly Iran in all areas. This was highlighted in a statement by the Armenian Foreign Ministry following the presentation of his cre-

dentials.

"Ambassador Hakobyan reiterated the Armenian government's readiness to deepen relations with friendly Iran in all directions," the ministry stated. "The interlocutors discussed the current agenda of Armenia-Iran relations and emphasized the importance of further developing and deepening cooperation based on mutual respect and trust."

During their meeting, the Iranian President and the Armenian Ambassador also addressed the bilateral agenda, underscoring the importance of fostering cooperation anchored in mutual respect and trust.

PM Pashinyan: Aliyev's Comments Aim to Provoke Aggressive Responses from Yerevan, Justifying New Escalation in the Region

YEREVAN — Baku is trying to create a "legitimacy" for escalation in the region, Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan said in an exclusive interview with Armenpress, commenting on the latest statements by Azerbaijani President Ilham Aliyev.

"Aggressive statements are being made with the expectation that aggressive responses will come from Yerevan, which would allow Baku to make more aggressive statements. These would be paired with false claims about ceasefire violations by the Armenian Army, in order to create a 'justification' for a new escalation in the region," the Prime Minister explained.

"We will not take that path; we will remain committed to the strategy of peace and continue to implement the peace agenda consistently," PM Pashinyan emphasized.

In an interview broadcast late Tuesday, Aliyev referred to the independent Armenian state as "in effect, a fascist state." He stated that Armenian "fascism" poses a serious threat to Azerbaijan. "It will either be destroyed by the leadership of Armenia, or we will destroy it," he declared.

Aliyev also reiterated his demand for a halt to Armenia's arms acquisitions. He insisted that Yerevan should not only stop buying weapons but also return military equipment that had been supplied by France and other countries.

Commenting on these remarks, Pashinyan suggested that Aliyev's goal was to provoke aggressive responses from Yerevan, which would help Baku justify a "new escalation in the region."

Continued on page 3

Armenian Border Guard Troops Take Control of Crossing with Iran

YEREVAN — Russia has completed the withdrawal of its border guards from Armenia's sole border crossing with Iran, Prime Minister Nikol Pashinyan announced on Monday.

"Starting today, only the Border Guard Troops of the Republic of Armenia will carry out border control at the Agarak border crossing point on the Armenia-Iran state border," Pashinyan wrote on Facebook. He thanked the Russian border guards for their decades-long service there.

Pashinyan and Russian President Vladimir Putin reportedly agreed on the withdrawal during talks in Moscow in October. The agreement came just over two months after the Rus-

sians left Yerevan's Zvartnots international airport.

Under another agreement reported by Yerevan in October, starting from 2025, Armenian border guards "will also participate in the protection" of their country's borders with Iran and Turkey together with their Russian colleagues. The latter have for decades been stationed there as part of close Russian-Armenian military ties. Armenian officials have said that Yerevan has no plans yet to remove them.

They have also said that the Russian withdrawal from the Yerevan airport and the Agarak checkpoint will boost Armenia's sovereignty.

Tsovinar Tadevosyan Appointed Head of Armenia's Penitentiary Service

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan has announced the appointment of Tsovinar Tadevosyan as Director of the Criminal-Executive Service, Armenia's department of corrections.

The position became vacant in early December following the dismissal of its previous holder, Ambakum Grigoryan, by newly appointed Justice Minister Srubhi Galyan.

Tadevosyan, 32, previously headed a division of the service responsible for social, psychological, and legal affairs. Pashinyan announced her impending appointment shortly after

meeting with her in his office. She will become the first woman to lead the agency.

Zaruhi Hovannisyanyan, a civic activist and member of a team monitoring prison conditions in Armenia, praised Tadevosyan's appointment. Hovannisyanyan described her as a "skilled professional with high qualifications" who is likely to have a positive impact on the penitentiary system.

In an interview with RFE/RL's Armenian Service, Hovannisyanyan noted that Armenia's penitentiary system remains overly punitive and has seen little reform in recent years.

MP Sargis Khandanyan Urges Leonid Slutsky to Review Belarusian President's Statements in Azerbaijan

YEREVAN — Since 2018, there has not been a single action by the Republic of Armenia that could be deemed unfriendly towards its allies. On the contrary, numerous examples highlight Armenia's commitment to its partnerships, even amidst challenges such as the 44-day war, aggressive actions against Armenia's sovereign territory, and the lack of response from the CSTO to these violations.

Sargis Khandanyan, Chairman of the Standing Committee on Foreign Relations of the National Assembly of the Republic of Armenia, made these remarks in response to recent comments by Leonid Slutsky, Chairman of the State Duma Committee on International Affairs. Mr. Slutsky had accused the current Armenian authorities of following Western instructions, harming relations with Russia and Belarus, and attempting to "shift responsibility for the loss of Karabakh onto whoever he can, just to remove the burden from himself."

Regarding the loss of Karabakh and assigning responsibility, Mr. Khandanyan suggested that Mr. Slutsky familiarize himself with statements made months ago by Belarusian President Alexander Lukashenko in Azerbaijan. In those statements, Lukashenko admitted his country's involvement in the preparation of the war unleashed against

Nagorno-Karabakh.

Addressing the issue of responsibility further, Mr. Khandanyan highlighted that after the 44-day war, Russian peacekeepers were mandated to ensure the security of Nagorno-Karabakh's population. However, this mandate tragically culminated in the forced displacement of the entire population of Nagorno-Karabakh.

Mr. Khandanyan reaffirmed that the Government of Armenia conducts its foreign policy based solely on the state interests of the Republic of Armenia. He emphasized that only the people of Armenia have the exclusive right to direct the actions of their authorities—a principle he believes is likely unfamiliar to his State Duma colleague.

United States Fully Supports Armenia-Azerbaijan Peace Process

WASHINGTON, DC — The United States of America is ready to work with both Armenia and Azerbaijan in any format that can ensure progress for the sides, the US State Department said in a statement.

'The U.S. government supports the efforts of Armenia and Azerbaijan to achieve a sustainable and dignified

peace agreement that is essential to a secure and prosperous South Caucasus. We stand ready to work with both sides in any format in which the two sides can agree on where they can record progress,' the State Department said in a statement in response to an enquiry by the Voice of America's Armenian Service.'

Yerevan Feels Like Home: US Ambassador Extends New Year Greetings

YEREVAN — US Ambassador to Armenia Kristina Kvien has extended New Year's Greetings:

As we come together with friends and family to celebrate the holiday season, I want to extend my very best wishes for a New Year filled with peace, happiness, and prosperity.

Holidays are a time to reflect upon all we have accomplished together and plan for the year ahead.

As we approach the New Year, I'm happy that the bonds between the people of the United States and Arme-

nia, are stronger than ever. I look forward to continuing to develop our countries' relationship in 2025. I am grateful for the warmth and friendship you have shown me and my family during our time in Armenia. You have helped, make Yerevan feel like home.

We have enjoyed starting new holiday traditions here, including finding vintage tree decorations at vernissage.

May your holidays be filled with joy, peace, and love.

Armenia Expand Its Diplomatic Ties and the Geography of International Presence in 2024

YEREVAN -- In 2024, Armenia continued to expand its diplomatic ties and the geography of its international presence, the Ministry of Foreign Affairs reports.

Last year Armenia recognized the State of Palestine and established diplomatic relations.

On September 27 in New York Minister of Foreign Affairs of the Republic of Armenia Ararat Mirzoyan and Prime Minister of the State of Palestine

Mohammad Mustafa signed the joint communiqué on the establishment of diplomatic relations between the Republic of Armenia and the State of Palestine.

Armenia opened a Resident Embassy in Uruguay, Diplomatic Offices in Luxembourg and Serbia.

Decisions were made to open resident embassies of the Republic of Armenia in Cyprus and Hungary.

The Resident Embassy of Cyprus was opened in Yerevan.

Operations at Armenia's Amulsar Gold Deposit to Resume Next Year

YEREVAN — A senior executive of a Canadian-based company said on Friday that it is close to securing \$150 million in additional funding needed for starting much-delayed mining operations at Armenia's massive Amulsar gold deposit by the end of next year.

Hayk Aloyan, the executive director of the Armenian subsidiary of Lydian Canada Ventures, confirmed that the company is negotiating with several Armenian banks interested in financing the multimillion-dollar project. He said it hopes to reach an agreement with them next month.

"In order to complete [the construction phase of] the project, we will need \$250 million in investments, \$100 million of which will be carried out by Lydian Armenia and the remaining \$150 million is due to be raised from local banks," Aloyan told reporters.

He did not name those banks. Finance Minister Vahe Hovannisyan said earlier this week that the Armenian government is considering guaranteeing the repayment of their would-be loans.

Lydian had planned to start open-pit operations at Amulsar and annually produce 210,000 ounces of gold, worth \$550 million at current international prices, there in late 2018, more than two years after obtaining the necessary licenses from the country's former government. However, the planned operations were disrupted after several dozen environmental protesters blocked all roads leading to Amulsar following the "velvet revolution" of April-May 2018.

The protesters said that the project would wreak havoc on the environment. Lydian dismissed those claims, saying that it would use modern technology that would prevent such damage.

The government began negotiat-

ing with Lydian in an effort to help revive what would be one of the biggest ever foreign investment projects in Armenia's history. In February 2023, it signed a relevant memorandum with Lydian and the Eurasian Development Bank (EDB) majority-owned by Russia and Kazakhstan.

Lydian was due to borrow \$100 million from the EDB. Aloyan confirmed the Astana-based bank's recent announcement that the company has withdrawn the loan application. He said it did so because the time frames for the disbursement of the EDB loan were too long.

The 2023 memorandum also envisaged that two U.S. and Canadian equity firms that currently own Lydian will give the Armenian government a 12.5 percent stake in the Amulsar project in return for its pledge to manage their risks. Aloyan and Economy Minister Gevorg Papoyan formalized the donation on Friday at a ceremony in Yerevan.

"We believe in the success of this project," Papoyan told an ensuing news conference. He did not say whether the government now guarantees that the project will not be again disrupted by likely protests by environmental activists.

Aloyan said, for his part, that Lydian expects to resume the construction of remaining production facilities at Amulsar already in January and to launch gold mining operations there in the fourth quarter of 2025. The company will employ more than 1,000 people and pay \$120 million in taxes annually, he said.

Finance Minister Hovannisyan predicted on Wednesday that the mining operation will be a major contributor to Armenia's continued economic growth.

Aliyev's Comments Aim to Provoke

Continued from page 1

"We will not follow this path," Pashinyan told Armenpress. "We will remain committed to the peace strategy and will continue to implement our peace agenda."

Aliyev further demanded the opening of an extraterritorial corridor to connect Azerbaijan to its Nakhichevan exclave through Armenia's strategic Syunik region.

"The Zangezur corridor must be opened, and it will be opened," he stated.

"I have already said that they should not irritate us and should understand that we have the say here... In the modern world, the factor of force is at the forefront, and no one should forget about it."

In response, Pashinyan insisted on his government's Crossroads of Peace initiative, which calls for conventional transport links between the two South Caucasus states. He added that Yerevan is still awaiting Baku's response to its "very concrete proposal" on the matter, which was made after his most recent talks with Aliyev in October.

Armenia Among Top 5 Travel Destinations for Authentic Eastern Experiences

PRAGUE – The Czech news portal Novinky.cz has ranked Armenia among its top five countries for travelers seeking authentic experiences in the East. The article highlights that these destinations are free from the crowds of mass tourism and offer more affordable prices compared to Central Europe.

The publication describes Armenia as a stunning country at the foot of the Caucasus Mountains and the cradle of Christianity, boasting unique cultural and natural attractions.

Among the highlights are the Khor Virap Monastery, with its breathtaking

views of the biblical Mount Ararat, the serene Lake Sevan and Sevanavank Monastery, and the extraordinary Geghard Monastery, carved directly into the rock.

For wine enthusiasts, Armenia is a must-visit destination, being one of the oldest wine-producing regions in the world. Archaeological findings at the Areni-1 cave, dating back to 4100–4000 BC, have revealed the world's oldest vineyard.

"In short, Armenia offers a comprehensive and authentic experience for those who do not need excessive luxury," Novinky.cz concludes.

Armenia's Trade With the UAE Grew to Almost \$5 Billion, in the First Ten Months of 2024

YEREVAN -- Armenia's trade with the United Arab Emirates (UAE) grew more than fivefold, to almost \$5 billion, in the first ten months of 2024 as the South Caucasus country seemed to become a major conduit for exports of Russian gold and diamonds to world markets.

Government data shows that Armenian exports to the UAE accounted for over 98 percent of the trade volume, technically making the Gulf nation Armenia's leading export market. Armenian goods and commodities accounted for a small percentage of that, however.

The Armenian government's Statistical Committee reported in January-October 2024 more than fivefold increases in both imports and exports of gold, diamonds and various jewelry items which totaled \$6.8 billion and \$7.4 billion respectively.

According to the committee,

Russia's exports to Armenia surged by \$5.6 billion to nearly \$8.3 billion in the same period. Armenian media outlets reported throughout the year sharp rises in shipments of Russian gold and, to a lesser extent, diamonds to Armenia and their subsequent re-exports, possibly after some processing, to third countries.

Citing the national customs service, the investigative publication Hetq.am said that Armenia imported about 66 tons of gold worth \$4.4 billion already in the first half of 2024 and that almost all of it came from Russia.

Armenia shipped nearly as much gold abroad during the same period, with the UAE absorbing around two-thirds of those exports and the rest of them mostly going to China. This explains why Armenian exports to China nearly tripled in January-October to almost \$1 billion.

Where Are We Heading?

By HARUT DER-TAVITIAN

“We think too much and feel too little. More than machinery, we need humanity. More than cleverness, we need kindness and gentleness. Without these qualities, life will be violent, and all will be lost.” – Charlie Chaplin, 1940

“It has become appallingly obvious that our technology has exceeded our humanity.” – Albert Einstein, 1940s

Where does a world go where lying and deceit are considered more effective for success than truth and sincerity? Where personal gain pursued even at the expense of the collective, is celebrated as cunning? Where fraud is acceptable to achieve goals? Where securing immediate, minor profit is preferred over long-term, sustainable gain? Where the ethos of serving the collective good is replaced by exploiting it? Where the powerful, driven by insatiable ambition, trample the weak?

The improvement of human life has long been the foremost goal of philosophers, prophets, and revolutionaries, spanning from ancient civilizations to modern times. Religions and philosophies have emerged from this pursuit. Yet, when this aspiration devolves into competition, it deviates from its noble purpose and becomes harmful, as evidenced by devastating wars fought over religion and ideology. When domination supersedes understanding, the original intent is lost.

In the 4th century BC, Aristotle coined “aristocracy” to describe the rule of the most qualified. Today, however, it is often opportunists, not the virtuous, who ascend to power. To describe their governance, we searched and found the term “kaki-stocracy.” This term may sound fabricated to Armenians, yet it’s genuine, derived from the Greek kakos (bad), signifying the rule of the worst. One can only imagine where such leadership might lead us and how disturbing would be its implications.

Dwight D. Eisenhower, World

War II veteran and former U.S. President, warned in his 1961 farewell address of the growing power of the military-industrial complex, cautioning that it could endanger liberties and democratic processes. He said:

“Our toil, resources, and livelihood are all involved; so is the very structure of our society. ... We must guard against the acquisition of unwarranted influence, whether sought or unsought, by the military-industrial complex. The potential for disastrous rise of misplaced power exists and will persist. ... Only an alert and knowledgeable citizenry can compel the proper meshing of the huge industrial and military machinery of defense with our peaceful methods and goals, so that security and liberty may prosper together.”

Tragically, as an “alert and knowledgeable citizenry” has waned, this influence has surged, fueling over 250 conflicts since then. This has weakened the United Nations and the International Court of Justice, institutions founded to ensure peace and resolve disputes. Instead, we see states flouting international decisions, perpetuating wars that cost trillions, devastate nations, and displace millions. Imagine if the resources spent on war were instead directed toward improving lives. It is clear the world would be far better off. Yet, this requires prioritizing the collective good over domination, a shift that seems increasingly elusive.

Einstein foresaw the grim consequences: “I do not know with what weapons the Third World War will be fought, but I know that the Fourth will be fought with sticks and stones.” The warning is stark and urgent.

Our Task

Amidst this global chaos, what can we, as a nation, do to avoid being crushed by the upheavals of a changing world order?

Our path forward lies in reexamining our heritage and learning from it. By reacquainting ourselves with the messages enshrined in

Khorenatsi’s Lament, in the epic of The Daredevils of Sassoun, and the diagnoses of Tumanyan, Raffi, Patkanyan, Charents and our other luminaries, we can chart a course for renewal. Our education system must instill these lessons, shifting our national mindset from personal to collective, from self-deception to self-awareness, from boasting to critical thinking, from emotion to reason, and from blaming others to accepting responsibility. Only then can we strengthen our self-defense, foster mutual understanding, and create a culture that prioritizes societal welfare, securing both individual and national prosperity.

This vision is neither dreamy nor unworkable. History demonstrates that states thriving on ideas and reason achieve enduring influence, while those relying solely on force inevitably decline. Great powers on the wane will create instability to extend their dominance, provoking wars and monopolizing resources, regardless of the cost to others, especially small nations. Recent examples include the collapses of Iraq, Libya, and Syria—under the guise of spreading democracy—leaving their people worse off than under dictatorships. This underscores the true motives of such interventions.

The misfortune lies in the fact that the concept of democracy, which is the most practical and beneficial means for small nations like ours to protect their national interests, is trampled upon by none other than the pioneers of democracy, including the United States, when the democratization of a given country does not align with their interests. Case in point is the overthrow of Mossaddegh’s demo-

cratic government in Iran in 1953. Case in point is the overthrow of Allende’s democratic government in Chile in 1973.

Today’s United States is not the democratic country of the 1950s-1960s; it is governed by the military-industrial complex and billionaires. If today’s United States does not return to the principles that contributed to its becoming “great,” it will find itself in decline—a decline that, according to Charlie Chaplin, will turn life into chaos and lead to the loss of everything.

To face these challenges, we must embrace the lessons of our greats, embedding them in our personal and collective lives. Nearly 150 years ago, Raffi lamented: “We have no nobility, no leaders and no helmsmen. What we have is commerce and clergymen. Commerce is garbage, and the clergy is always against individual freedom. Those who are responsible for our security are criminal bandits.” The 1988 movement offered hope, briefly uniting us under Charents’ vision of salvation through collective strength. At that time we wrote a poem, wherein we stated:

“The hands of the Armenians clenched

And Karabakh became Artsakh.

The Armenians will moan no more,

Because their hearts are intertwined.”

Yet, this progress was undone by criminal bandits, leading to the loss of Artsakh and the displacement of its people. If we fail to establish a qualified and virtuous government—an aristocracy in the truest sense—we will remain condemned to the disasters of kakistocracy.

Stratfor Analytical Center

Continued from page 1

Baku’s tougher demands, particularly for a transit route through Armenia’s southern regions,” the report’s authors note.

Stratfor experts believe that the South Caucasus will continue to be a stage for geopolitical competition in 2025, with Armenia and Azerbaijan “continuing to seek external support to strengthen their positions in the negotiation process.

“It is likely that Armenia and Azerbaijan will continue to move toward a peace agreement, but disagreements regarding constitutional changes

in Armenia, the details of complete border demarcation, and the opening of transit routes will most likely block the possibility of a peace agreement in 2025,” the analysts observe.

Stratfor experts also believe that Azerbaijan will continue to use its military advantage as leverage in the negotiation process this year.

“Azerbaijan and Armenia will avoid antagonizing Moscow, viewing the potential ceasefire in Ukraine and the pro-Russian government in Georgia as increasing leverage for Moscow’s influence in the South Caucasus in the coming years,” the report’s authors conclude.

www.massispost.com

ORGANIZATION OF ISTANBUL ARMENIANS
Presents
An Evening of Tribute in Honor of Late
HRANT DINK

Sunday, January 19th, 2025 at 5:00 P.M.
At OIA Center
19726 Sherman Way, Winnetka, CA 91306

SALPI GHAZARIAN

HRANT DINK

Keynote Speakers

Dr. HRAG PAPAZIAN

GARO PAYLAN
ON ZOOM

GARO GHAZARIAN, Esq.

Prof. TANER AKCAM

Lida Köseoglu
soprano

Manuk Avedikyan/ MC

FREE ADMISSION

For more information, contact Dr. Ohannes Kulak Avedikyan
Phone number : 1 (818) 800 -1976 Email: officeoia1976@gmail.com

RECEPTION

Ազատ Խօսք, Թե՛...

ՌՈՒԲԵՆ ՅՈՎԱԿԻՍԵԱՆ

«Բարձր գոռացողների մէջ է, որ հաստատուում է Ֆրանսական Ազատութիւն»:

Սա սոսկ բառ չէ, այլ բազմաբովանդակ ու բազմատեսակ իմաստալից մտածողութիւն, մանաւանդ ազատ խօսքի իրաւունքը, որ միշտ գերել է մարդուն, ինչպէս ազատ լինելու բնագոյր կենդանի աշխարհին: Վանդակի դռնակը բաց լինելու պարագային թռչունները անմիջապէս փախուստի են դիմում: Ազատ լինելու գաղափարը անփոխարինելի է եւ նշանակում է լինել անկաշկանդ եւ որեւէ մէկին չենթարկուել՝ միայն մէկ պայմանով, որ իւրաքանչիւրի ազատութիւնը վերջանում է այնտեղ, ուր սկսում է ուրիշինը, եւ լինել արդար ու անաչառ, մի պայման, որ յաճախ չէ յարգուած:

Խօսքի ազատութիւնից լայնօրէն օգուտում են ողջ աշխարհի մամուլի աշխատակիցները, որոնց հետ նաեւ մեր հայրենակիցները, միայն թէ, ոմանք, խախտելով բարոյականութեան սահմանները, դեգերում են անիրական միջոցառում, կամայ թէ ակամայ ներկայացնում սուտ ու կեղծ փաստեր, որ միայն իրենց ոչ առողջ, հիւանդագին ենթադրութիւնն են միտումնաւոր խեղաթիւրումներ են, ինչոր տեղից եկած հրահանգի բերումով եւ սկզբունքով կապուած են հայրենի իշխանութեանը վարկաբեկելու քայլերին՝ ի վնաս ընդդիմադիր խմբակցութիւններին: Փաստ է օրերս «ԱԶԴԱԿ»ի հրատարակած մի յօդուած Մասնաբնակարանի ստորագրութեամբ, որ յորդառատ թունաւոր մեղանով ողորդում է աչառու անմուլի էջերը:

Ահա նրա մտքերի թուիչքը Գ ա) «Հայաստանի իշխանութիւնը սեփական Արցախը նուիրած է Ազրպէյճանին»:

Նման միտք արտայայտող կատարեալ կեղծ ստախօս լինելով, նաեւ բարոյական սկզբունքներից ու տարրական գիտելիքներից գուրկ է, կամ չի ցանկանում յիշել, որ Արցախը դարերից ի վեր չի եղել ՀՀ սեփականութիւն, այլ Պարսկաստանի եւ յետոյ Ռուսաստանի՝ խորհրդային տարիներն ներառեալ, իսկ 1994ի յաղթանակից յետոյ, այն դարձաւ անկախ միւսուր իր ուրոյն իշխանութեամբ՝ նախագահով եւ Ազգային ժողովով, որոնց ստորագրած փաստաթուղթն էլ հաստատել է նրա՝ ազերիներին փոխանցումը՝ բնակիչների սպանող դադարեցնելու նպատակով: Ո՞վ, ինչպէս եւ ե՞րբ է չունեցած երկիրը նուիրել մէկ ուրիշին: Այդ տողերի հեղինակը եթէ անտեղեակ է, ապա այն հրատարակող խմբագիրը նրանից շատ հեռու չէ եւ միեւնոյն պնակից են սնուում:

բ) «Հազար աղբիւր է ջուր կը բերէ բանեցնելու համար իր ազգադաւ եւ պատմութիւն ուրացող վարմունքը»:

Անիմաստ եւ անտեղի բարբառանք, որոնց որեւէ նշանակութիւն չունենալը ակնյայտ եւ վայել է միայն հեղինակին, քանզի աւելին ասելու անընդունակ է:

գ) «Հայաստանի քաղաքացիութենէ կը գրկէ բունագաղթուած արցախցիները, հնարքներ կը նիւթէ անոնց տրամադրուած օժանդակութիւնները կը ճատելու»:

Չառանցանք է այս, որ ոչ մի կապ ունի տրամաբանական փաստի եւ իրականութեան հետ: Կատարեալ ցնդաբանութիւն, որից հեռու չէ մեր Ազգակի ընտրեալ պատուարժան

թղթակիցը եւ անիմաստ բառեր են, որ առատօրէն կը սփռու աջ թէ՛ ձախ՝ առանց մի պահ մտածելու իր պատասխանատուութեան մասին իր իսկ գրութեան առիթով՝ որ անբարոյականութիւն է:

դ) «Իրենց երկիրներուն ցաւը իրենց մորթին վրայ զգացողներ իրենց մաշկը փրկելու պահանջու համար կտրուկ քայլերու կը դիմեն»:

Սա եւս մի այլ տգէտ անիմաստ բարբառանք է, յաւելեալ մի աղբալոյս՝ նետուած պետականութեան հասցէին, որ արդէն դարձել է աւանդական գործարք եւ մասնաւոր պատճառաւթի կարիք չկայ, երբ հայհոյանքը նախապէս ծրագրուած է:

ե) «Մարդա կը մտածէ, որ Հայաստանի մէջ կայ գանգուած մը, որ մորթագերծ եղած է եւ կը մնայ անտարբեր՝ հողային, նիւթական եւ ամէն տեսակի իշխանակերտ կողմաներուն դիմաց»:

Կ'ուզեմ հասկանալ, թէ ՀՀում այդ ինչ գանգուած է, որ մորթագերծ է եղած եւ ինքը, որ այդքան զգայուն եւ սրտացաւ է իր սիրասուն հայրենիքի համար եւ քաջութիւն ունի գործածել նոյն բառապաշարը, ինչ որ Աժի նստարաններին բազմած ընդդիմադիրների ամբօրը, որ Արցախի դրօշը ծածանելով է փորձում այն փրկել, քանի այլ բան չգիտի: Ստեփանակերտում արմատացած նրանց կուսակիցները ժամանակ չգտան բանակցելու հակառակորդի հետ՝ երկար մտածելով միլիտանտ դոլար արժէքի գէնք ու գինամթերք յանձնեցին թշնամուն, իրենք պատասպարուելով Երեւանում եւ տեղի իշխանութեանը քննադատելով, փոխանակ հնարաւոր մի ելք փնտրելու, չարիքի վնասները փարատելու, մեղմացնելու եւ եղած ուժերը պարտադիր համախմբելու:

Բանակցելու հակառակորդի առաջարկութիւնը նրանք մերժեցին, չհասկանալով, որ ՀՀ ոչ մէկ հնար ու միջոց չունէր Բաքուի ուժերին դիմակայելու: Այդ է այն ու բենը, որ շատերը չեն հասկանում կամ ձեւացնում են, որ չեն հասկանում ջուրը պղտորելու միտումով:

Յիշեցնեմ, որ Նիկոլ Աղբալեանը իր մտորումներում պարզ ու յստակ գրում է. «Մեր կանոնագրի պահանջն է՝

- 1) Ընդունել դաշնակցութեան ծրագիրն ու որոշումները:
- 2) Ենթարկուել կուսակցութեան որոշումներին:
- 3) Զանք թափել նրանց իրականացնելու:
- 4) Որեւէ դաշնակցական խմբի անդամ դառնալ:
- 5) Դրամական տուրք հատուցանել»:

Մարգիս Մասնաբնակարանի գրութիւնը եւ իր անձը կարելի էր ուշադրութեան չարժանացնել, եթէ այն լինէր անհաստական երեւոյթ, բայց նրա կողքին ու նրա հետ կայ հայ իշխանատեաց մի բանակ, որ վերը նշուած կանոնագրի հինգ կետերի պահանջին հարազատ ստորակի պարտականութեամբ՝ ի սփիւռս աշխարհի, անդադար եւ անկտրուած քարկոծում ու վայնասուն է տարածում՝ անչալտ է, թէ ո՞ւմ շահերին եւ ո՞ւմ ծառայելու, մինչդեռ հարազատ երկրի շահերն են ոտնակոխում: Մենք դէմ չենք տեղին եւ առողջ քննադատութեան, մինչեւ իսկ կը ծափահարենք, եթէ այն լինի բարեկիրթ եւ կառուցողական, բայց այն բացակայ է քաղաքական գործիչ համարուող բազում խմբերի ուղեղներում:

Հայ Երիտասարդութիւնը Եւ Ներկայ Դարու Մարտահրավերները

ԾՐՏԳ. ՅԱՐԱՐԶՈՒՍ ԱՂՊԱՇԵԱՆ

Հայ երիտասարդութիւնը հայ ազգի ողնաշարն ու գորութիւնն է, անոր վստահիլը, չենուիլը՝ յաջողութեան կ'առջնորդէ, իսկ անտեսելը հիասթափութեան եւ ձախողութեան կը մատնէ: Առանց պատրաստուած երիտասարդութեան, համայնքը անդամալոյծ կը դառնայ եւ նմանապէս երկիրը:

Երբ խօսքը հայ երիտասարդութեան մասին է, պէտք է նկատի առնել հայրենիքի՝ Հայաստանի մէջ ապրողները եւ սփիւռքի հայ երիտասարդութիւնը: Հայրենիքի մէջ ծնած եւ հոն ապրող երիտասարդները կառչած են հայրենի հողին, բացի անոնցմէ մաս մը փոքր թիւով, իսկ սփիւռքի հայ երիտասարդները կամ հասած են իրենց վերջին հանգրուանին, մեծամասնութեամբ աւետեալ երկիրը ԱՄՆ, Գանատա կամ Եւրոպա եւ այլուր, կամ ալ իրենց հերթին կը սպասէն, բացառութիւններ ալ կան, սակայն մեր մտածումները բոլորին կը վերաբերի, բոլոր մեր զաւակներուն:

Բարձր ուսման ծախսերու հոգը, գործազրկութեան եւ ապագայի գալիք կեանքի վախը, ընտանիք կազմելու մտահոգութիւնները եւ այլն միշտ կան, մասնաւորապէս Հայաստանի մէջ, նմանապէս ապագայ կեանքի լաւ ծրագիրներու բացակայութիւնը եւ կիրքի ու նպատակի ըմբռնումը, որ երիտասարդը կ'ուզէ այս կեանքէն:

Պատերազմները մեծ ազդեցութիւն ունին երիտասարդներուն վրայ նմանապէս քաղաքական խնդիրները եւ վէճերը երբ հարցը կ'ըլլայ որուն կը պատկանի եւ ուր կ'առաջնորդեն այդ բախումները:

Կասկած է վեր է, որ ներկայիս Հայաստանի առջեւ կանգնած մարտահրաւէրները, որոնք կը բխին տեղական, տարածաշրջանային եւ միջազգային զարգացումներից եւ մարտահրաւէրներից, թուրքիոյ ջախջախութեամբ, Ռուսիոյ եւ ուրիշներու լուրջութեամբ Արցախի կորուստը եւ թուրքիոյ ու Ատրպէյճանի շարունակական սպառնալիքները, նոր իրավիճակ ստեղծած են, այս մարտահրաւէրները իրենց ծանր ստուերն ու ամենամեծ բեռը ձգած են հայ երիտասարդութեան վրայ մասնաւորապէս հայրենիքէն ներս:

Այդ բոլորը, հայրենիքի երի-

տասարդները գաղթի կ'առաջնորդեն եւ ուղեղներու արտահոսքի ու վաստակաշատ մտքի գաղթի վտանգը միշտ կայ ու պիտի ըլլայ եւ անոնց կապերու խզումը հայրենիքին հետ տեղի պիտի ունենայ:

Վտանգը նաեւ մեծ է այն երիտասարդներուն համար, որոնք ծնած եւ մեծցած են Հայաստանէն դուրս, որովհետեւ այս խումբի մեծամասնութիւնը անտեղեակ է կամ շատ ծանօթ չէ հայոց պատմութեան ու մշակութային ժառանգութեան, թէեւ մեծ թիւով բացառութիւններ կան Միջին Արեւելքի, Եւրոպայի, հիւսիսային եւ հարաւային Ամերիկաներու եւ ուրիշ երկիրներու մէջ ծնած եւ ուսում ստացած երիտասարդներու մէջ, տեղին է յիշել որ հայրենի լեզուն ալ մեծ մարտահրաւէր է սփիւռքի երիտասարդներուն համար:

Ինչ կը վերաբերի ընդհանրապէս երիտասարդներու մշակութային մարտահրաւէրներուն, հայրենի լեզուն այսօր դէմ յանդիման է բազմաթիւ մարտահրաւէրներու, որոնցմէ քանի մը հատ ներքին են, ինչպէս արեւելահայերէնը, արեւմտահայերէնը եւ Մեսրոպեան «դասական» ու Աբեղեան քերականութիւնները, նաեւ մեր հայկական հասարակութիւնները կը տառապին մշակութային ծանր ճգնաժամերէ, որոնք կը խեղաթիւրեն անոնց ինքնութիւնը եւ կը կրեն լուրջ հակասութիւններ ու սպառնալիքներ, ինչպիսին է արեւմտեան մշակութի տարածումը ամէնուրեք, նմանապէս սովորութիւններն ու աւանդութիւնները համացանցի միջոցաւ: Անոնց վրայ տարբեր մշակութիւններու եւ արեւմտեան քաղաքակրթութեան մուտքը մեր մշակութիւններու մէջ, որոնք երիտասարդները կ'ենթարկեն այդ մշակութիւններու ազդեցութեան եւ անոնք կը զգան իրենց պատկանելիութիւնը այդ բոլորին: Հայրենիքը այսօր կը տառապի մեծ նեղութիւններից, յատկապէս համացանցի տարածման, արուեստագիտութեան (technology) զարգացման, այլ լեզուներու գերազանցութեան եւ օտար տառերով խօսակցական հայերէնի տարածման պատճառով, մարտահրաւէրները ներկայացուած են համաշխարհայինացումի (globalization) ուղիով, որոնց նպատակները երբեք անմեղ չեն:

Մենք բոլորս ալ ազգովին պէտք է աշխատինք եւ լոյս սփռենք

Հաւատքի ճամբորդութիւնը Ուղեկցութեամբ Հայկական Հմայիլներու

ԴՈՎՏ. ԱԲԷԼ ԲՅՆՅ. ՍԱՆՈՒԿԵԱՆ

Հաւատքի եւ յոյսի այս սոճնական օրերուն պիտի ուզէի ձեզի հետ կիսել ուշագրաւ պատմութիւն մը, որ ստույգ նմանակ մըն է մեր կեանքի ճամբորդութեան. այն ուղեւորութեան, որ կ'իմաստաւորուի վստահութեամբ, աղօթքով եւ փրկութեան հասնելու մնայուն ձգտումով: Հին ժամանակաշրջաններուն երբ հայ մարդիկ, գլխաւորաբար վաճառականներ, տարբեր առաքելութիւններով կամ առաջադրանքներով հեռուոր ճամբորդութիւններու կը ձեռնարկէին, իրենց հետ կ'ունենային մագաղաթէ կամ թուղթէ պատրաստուած ժապաւէնաձեւ փաթեթաւոր աղօթարաններ, որոնց վրայ արձանագրուած կ'ըլլային ձեռագիր կամ, աւելի ուշ, տպագիր զանազան գրչական, պաղատական եւ խոստովանական աղօթքներ, մաղթանքներ ու աղերսներ: Գալարածեւ փաթեթաւոր այս աղօթարանները կը կոչուէին հմայիլներ, բառ մը, որ յառաջացած է պահլաւերէն «հոմալ» բառերէն եւ ունի «օրհնութեան» նշանակութիւնը: Անոնք, մեծաւ մասամբ, կ'ունենային 6-10 սանթիմետր լայնք, իսկ երկարութիւնը կրնար տատանիլ քանի մը մետրէն մինչեւ երեք տասնեակ մետրի:

Հմայիլները կը պատրաստուէին սուրբգրային զանազան մանրանկարներով կամ լուսանցքային համապատասխան փորագրանկարներով ու զարդանախշերով, որոնք յատկանշական էին հայկական մանրանկարչական հնամանէ արուեստին: Անոնք արուեստի գործեր ըլլալէ աւելի ունէին հոգեւոր մասնաւոր իմաստ եւ յատուկ նպատակ՝ սովորաբար բովանդակելով Ս. Ներսէս Շնորհալի հայրապետի «Հաւատով խոստովանիմ» աղօթքը, Ս. Գրիգոր Նարեկացու «Մատենանոց բերգութեան» գիրքին հատուածներ, չորս Աւետարաններէն եւ Յիսուսի բժշկութեան հրաշագործութեանց պատմութիւններէն քաղուած քերթեր, սուրբերու վարքագրութիւններ, Ս. Սարգիս եւ Ս. Գէորգ զօրավարներուն ուղղուած պահպանութեան աղօթքներ, Եգիպտի մարգարէութեան հատուածներ եւ այլն: Այսպէս, փաստօրէն, հմայիլները աստուածային պաշտպանութեան եւ հաւատքի խորհրդանշաններ էին, որոնք կ'ուղեկցէին ճամբորդներուն իրենց վտանգաւոր ճանապարհորդութեան ընթացքին:

Հին ժամանակաշրջաններու ճամբորդութիւնները սովորաբար լեցուն էին բազմատեսակ վտանգներով՝ հիւանդութիւն, ձիւղորդութիւն, բնական աղէտ, աւազակներու յարձակում, կողոպուտ, ընդհուպ մինչեւ իսկ ոճիր: Որպէսզի Աստուած ճամբորդը պահպանէ այս վտանգներէն եւ անոր ուղեւորութիւնը յաջողութեամբ պսակէ, մարդիկ կ'ապաւինէին հմայիլներուն ու հոգեւին կը հաւատային աղօթքի փրկարար զօրութեան, զանոնք պահելով իրենց անմիջական մօտիկութեան՝ իրենց անձին վրայ կամ ճամբորդական կշտապանակներուն մէջ:

Արդարեւ, այս սովորութիւնը աւելի ընդհանրացաւ ժՁդ եւ ժԷդ դարերուն, յատկապէս դէպի Երուսաղէմ գացող ուխտաւորներու միջավայրին մէջ, որոնք մեր մատենագրութիւնը յաճախ կը յիշատակէ «մահտեսի» մակդիրով, այսինքն՝ «Երուսաղէմ ուխտի գացած» մարդ իմաստով: Սոյնը ունեցած է նաեւ «մահտեսի» ժողովրդական նշանակութիւնը, այսինքն՝ ուխտագնացութեան ճանապարհին վտանգներու հանդիպած եւ զանոնք յաղթահարելով իր ուխտը կատարած ուխտաւոր ընկալումով, այսպէս՝ մահտեսի Յակոբ, մահտեսի Մարտիրոս կամ նման անուանումներով: Մեր պատմագրութիւնը «մահտեսի»ներու բազմաթիւ անուններ կը յիշատակէ. անձնաւորութիւններ, որոնք երախտաշատ ներդրում ունեցած են հայ մշակութային ժառանգութեան, գրականութեան եւ արուեստի հարուստ զանաւարտին մէջ՝ նպաստելով միաժամանակ հայ ժողովուրդի ազգային ինքնութեան պահպանման եւ անոր մղած հաւատքի ու գոյութեան պայքարին: Ստույգ՝ այս հեղինակութիւնները, որոնց մեր մատենագրութիւնը իրենց անուններուն կից աւանդած է «մահտեսի» մակդիրը, Երուսաղէմ կատարած ուխտագնացութեան ճանապարհին իրենց ուղեկից ունեցած են ձեռագիր կամ տպագիր հմայիլներ, ոչ միայն երկարագնաց ճամբորդութեան իբրեւ ընթերցանութեան ժամանց, այլեւ որպէս աստուածային պաշտպանութեան եւ քրիստոնէական հաւատքի խորհրդանշան:

Անգնահատելի բարեբախտութիւն մըն է, որ այսօր մեզի հասած են բազմաթիւ ձեռագիր եւ տպագիր հմայիլներ, որոնց մեծագոյն հաւաքածոները կը պահպանուին Երեւանի, Երուսաղէմի, Վենետիկի, Վիեննայի, Անթիլիասի եւ այլ մատենադարաններու, հայ եւ օտար զանազան գրադարաններու եւ թանգարաններու մէջ: Տարբեր երկրամասերու մէջ:

Հարբեր երկրամասերու մէջ:

Պտուղը Ծառից Հեռու Զի Ընկել (Դաւիթ Գէորգեան)

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

Հայրենիքին սիրահարուած մեր Դաւիթը, համերգային շրջագայութեան ընթացքում, միշտ մտածում էր Երեւան շուտ վերադառնալու մասին:

Թուում է թէ օդը չի բաւարարում, չեմ դիմանում երկարատեւ բացակայութեանը, ասում էր նա: Կարոտում եմ Երեւանն ու մանկական ընկերներին:

Դաւիթը ծնունդի եւ մեծացել է ստեղծագործող երաժշտ Արա Գէորգեանի ընտանիքում: Դժուար չէր կուսակցի, որ հայրենիքի հանդէպ սէրը փոքրիկ Դաւիթը տեսել եւ սովորել է իր ընտանիքում: Այս ամէնը գիտեմ, որովհետեւ վաղուց եմ շփուում այդ ընտանիքի հետ:

Ակնյայտ երեւում էր, որ Դաւիթն ունի երաժշտական բացառիկ ընդունակութիւն:

Փոքր տարիքից լսում էր բարձրակարգ երաժշտութիւն ու «նուագում»՝ ապսենների եւ մետաղեայ դուլլերի վրայ, - պատմում էր Արա Գէորգեանը, - իսկ փորձերին միշտ ներկայ էր լինում ու յաճախ էլ խանգարում էր փորձի հեզասահ ընկացքը: Արդիւնքում ստիպուած էինք լինում նրան դուրս տանել փորձասենակից ու փակել դուռը:

Մի օր, փոքրիկ Դաւիթը իր փափուկ արջուկը կրծքին սեղմած եկաւ փորձասենակ եւ դիմեց հօրը.

- Էլ չեմ խանգարի պապ, թոյլ տուր մնամ:

Երաժիշտների միահամուռ խնդուքի տակ, Դաւիթը նստում է իր փափուկ արջուկի վրայ ու մօտ 2 ժամ ուշադիր հետեւում թմբկահարի գործողութիւններին:

Յաջողի փորձին, երբ երաժիշտները դուրս էին եկել ընդմիջման, յանկարծ փորձասենակից լսում է թմբուկի ձայնը:

Երաժիշտներն անմիջապէս մտնում են փորձասենակ ու զարմացած, հետեւում, թէ ինչպէս էր փոքրիկ Դաւիթը յստակ ու թմբիկ պատկեր կատարում:

Դա նրա թմբկահար դառնալու սկիզբն էր:

7 տարեկան հասակում Դաւիթը հրաւիրուեց Արմենիա հեռուստաընկերութեան «Փուրրոյ» շուրջը ռազմի մասնակցելու եւ նուագեց «Արցախ» ստեղծագործութիւնը: Նրա ելուցիցը յետոյ հիացմունքի բազմաթիւ խօսքեր հնչեցին փոքրիկ թմբկահարի մասին:

Դաւիթն ընդունուեց Ստեփան ձրբաշեանի անուան երաժշտական դպրոցի դաշնամուրի բաժին եւ հրաշայի կրթութիւն ստացաւ, ինչն անհրաժեշտ էր ապագայ թմբկահարի համար:

10 տարեկան հասակում «Ռազմիկ եւ ընկերներ» խմբով Դաւիթը մասնակցեցաւ մանկական «Նոր ալիք» միջազգային երաժշտական փառատօնին եւ տուն վերադարձաւ «առաջին տեղ» մրցանակով:

Այս յաղթանակը մի նոր պատիւ կարելի է համարել մեր Հայրենիքի համար: Երաժշտական դպրոցն աւարտելուց յետոյ Դաւիթն ընդունուեց Չալովսկու անուան երաժշտական աւագ դպրոցի հարուածային գործիքների բաժին:

Մասնակցեց Հայ-Ֆրանսական համատեղ մեծ սիմֆոնիկ համերգին: Նուագում էր նաեւ դպրոցի ճազ նուագախումբում: Ասել կ'ուզի՝ զարգանում էր նրա բնատուր տաղանդը երաժշտութեան տարբեր ժանրերում: Այդ ընթացքում Դաւիթի երաժշտական կրթութեամբ սկսեց զբաղուել Արա Գէորգեանի նուագախումբի թմբկահար Արմէն Աւետիսեանի: Մեր Դաւիթը շուտով ընդունուեց նաեւ Հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի երաժշտութեան բաժին եւ ստացաւ թմբկահարի եւ դիրիժորի բարձր որակաւորում:

Համալսարանում Դաւիթի ուսուցիչն էր յայտնի թմբկահար Արմէն Թութունձեանը:

Ուսման հետ մէկտեղ Դաւիթը նուագում էր տարբեր նուագախումբերում եւ մասնակցում էր նաեւ պետական միջոցաւորումներին:

2016թ-Ազգային ֆիլհարմոնիկ նուագախումբի հետ մասնակցեց բարեգործական մեծ համերգի: Նուագում էր «Փորտրէյթս պենդ» խմբում, «Գարիկ Պապոեան եւ Սոնա Ռուբէնեան» համոյթում, երգիչներ էրիկ Կարապետեանի եւ Սրբուհի Ստամբոյեցեանի հետ: Դաւիթը համերգներով շրջագայում է աշխարհի տարբեր երկրներում՝ Գանատա, Աւստրալիա, Արժենթինա, Ուրուգուայ, Պրագիլիա, Ուկրաինա, Լատվիա, Կիպրոս եւ այլ երկրներ:

Այժմ Դաւիթ Գէորգեանը նուագում է «12 Պրոնէքթ» խմբում, որի մենակատարներից է յայտնի երգչուհի Բրիտնետը: Նա էր, ով Հայաստանը ներկայացրեց «Եւրոտեսիլ» միջազգային մրցոյթում: Դաւիթի անցած ճանապարհով անչափ հպարտ կը լինէր նրա տատիկը՝ ժողովրդական եւ գուսանական երգերի փայլուն կատարող, երգչուհի Վալէա Սամուէլեանն ու թառահար պապը՝ Կառլէն Գէորգեանը:

Այսպիսին էր թմբկահար Դաւիթ Գէորգեանի յաջողութեան ուղին: Ճիշտ է ասուած, որ պտուղը ծառից հեռու չի ընկնում:

Ահա թէ ինչպէս է դրսեւորուած ժառանգութեան ուժը իրական կեանքում:

Ամանորեան Մտորումներ - Սեւ թէ՞ Սպիտակ Պատեր

ԴՈԿՏ. ՅՐԱՅՐ ԵՒՊԵՏԵԱՆ

«Արթնցիւր ով իմ փառքս
Արթնցիւր ով տաւիդ ու քնար
Ես կանուխ պիտի արթնամ»
(Սաղմոս 57:8)

Գիրկիրգրանը կեդրոնական Ասիոյ երկիրներէն մէկն է: Ան լեռներով շրջապատուած գեղեցիկ երկիր մըն է, որ մաս կը կազմէր Սովետական Միութեան համակարգին: 1991 թուականին Գիրկիրգրան ստացաւ իր անկախութիւնը երբ Սովետական Միութիւնը բուլ եկաւ: Այս մասնատուական երկիր մըն է, որ ունի փոքր թիւով քրիստոնէայ ներկայութիւն՝ երեւի 75,000 հոգի: Երկիրը շրջապատող լեռները կու տան յատուկ գեղեցկութիւն եւ փայլք այս երկիրին:

Պիշքէք, Գիրկիրգրան, Նոյնմբեր 2024:

Առաջին անգամն է որ կ'այցելեմ կեդրոնական Ասիա: Ինծի համար նոր երկիր մըն է որ չէի գիտեր թէ ինչ պէտք էր որ ակնկալեմ: Պիտի տեսնէի եւ սորվէի այս երկիրն իւրաքանչիւր թիւնները:

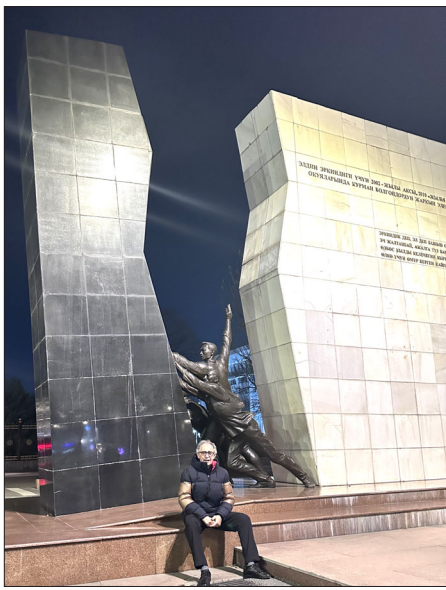
Գիրկիրգրան ստացած է իր անկախութիւնը երբ դուրս եկած էր Սովետական Միութենէն: Բայց անկախութեան ետք երկիրը իր ներքաղաքական համերաշխութիւնը գտնելը այդքան ալ հեզասաս չէ եղած: Ունեցած է քանի մը լեղաշրջումներ, երբ ժողովուրդը ընդգծած է ղեկավար համակարգէն, եւ երբ կաշառակերութիւնը ու անարդարութիւնը զգլխած անցած է ամէն արժէքային:

Պիշքէքի հրահրական մասի՝ «Այա թու» կրպարակին վրայ, գետեղուած է յուշակոթող մը: Այդ նուիրուած է բոլոր նահատակներուն, որոնք ընթացող տարիներէն սիրող իշխանութիւններուն դէմ՝ պահանջելով արդարութիւն եւ աւելի բարոյական արժէքափերով պետութիւն: Այս շարունակող բողոքները՝ 2002-էն մինչեւ 2010, իլաւ է բաւական նահատակներ: Նահատակներուն յիշատակը յարգելու համար գետեղուած է այս յուշակոթողը:

Եթէ բաւական դիտեցի այս յուշակոթողը, բայց նոյնքան մտածեցի անոր միտք բանին վրայով: Յուշակոթողը ունէր երկու զօրաւոր գոյներով պատեր՝ սեւ եւ սպիտակ: Յուշակոթողը, որ նոյնքան արուեստի նմուշ մըն է, կը փոխանցէ նաեւ պատգամ մը: Հոս տեսայ, թէ մարդիկ կը հրէին սեւ քարերը եւ կը հեռացնեն ճերմակէն՝ փորձելով անջատել իրարմէ: Սպիտակը՝ իմա բարին ու արդարը, պիտի հեռանար ու հեռացուէր սեւէն՝ իմա չարէն, անարդարէն ու մեղքէն: Պայքար եւ մարտնչում, որ սպիտակ պատը փոխարինէ սեւը:

Արդեօք այս յուշակոթողը միայն Գիրկիրգրանի համար յատուկ է:

Եթէ արագ ակնարկ մը նետենք աշխարհի ներկայ իրավիճակին վրայ, պիտի տեսնենք թէ ինչքան շատ է սեւի ու սպիտակի պայքարը: Աշխարհ այսօր խափանուած է սեւին աստուծոյ ներկայութեան եւ ճնշումին տակ: Աշխարհ կ'ուզէ սպիտակը որոնել, որպէսզի մարդկային կեանքերը քիչ մը աւելի խաղաղ ըլլան, արդար ու բարեկեցիկ:

2024-ը եղաւ դժուար տարի մը՝ տարբեր մակարդակներով վրայ: Պատերազմները տարածուած են աշխարհի տարբեր ցամաքամասերուն մէջ: Անարդարութիւնը դարձած է կեանքի արժէքափ եւ այդ ալ սանձարձակ առումով: Ատելութիւնը եւ կաշառակերութիւնը սկսած են կրծել մեր ընկերային կեանքի կարգն ու կանոնը: Բարոյական եւ քրիստոնէական դաստիարակութեան ու անոր սկզբունքներու ոտնահարում՝ փորձելով նոր կրօնաբարոյական հիմքեր ստեղծել մարդկային մեր կեանքերու համար: Այս բոլորը լեցուցած են տեղեկատուութեան աշխարհը եւ որ զօրաւոր կերպով կը «թիմուի» մեր կեանքերէն ներս՝ փորձելով հաշտեցնել այս բոլորը մարդկութեան համար ու անոր հետ՝ որպէս նոր կենցաղ:

Ո՞ր կերթայ աշխարհը այսօր: Երեւի Պիշքէքի յուշակոթողի ստեղծած պատկերին հակառակ ուղղութիւնով: Այսօր մարդիկ կը հրէն սպիտակը հեռուն եւ աւելիով տեղ կը բանան սեւին՝ անյայտացնելով սպիտակի ստեղծած արդարը, բարին ու ճշմարիտը:

2024 տարին արդէն հասաւ իր աւարտին եւ շուտով ամանորեան եւ Սուրբ Ծնունդի տօնական օրերուն նախօրեակին պիտի ուզենք շնորհաւորել նորը: Նոր Տարին: Ու տակաւին՝ Սուրբ Ծնունդը:

Բայց ո՞ր նորը: Եւ ի՞նչ պարունակով նորը:

Սեւ թէ՞ սպիտակ նորը: Ո՞ր մէկը պիտի քշենք հեռու:

Դաւիթ Սաղմոս գիրքին 57-րդ գլխուն մէջ, կոչ մը կ'ընէ «արթննալու»՝ «Արթնցիւր որ իմ փառքս» (Սաղմոս 57:8): Ու տակաւին ան կոչ մը կ'ընէ, «Արթննալու տաւիդով ու քնարով» (Սաղմոս 57:8): Նուագարաններու կոչը պատկերաւոր է, որպէսզի արթննալը նաեւ արթնցնէ՝ նուագարաններու աղմուկով, մարդուն միտքն ու հոգին: Այս արթննալը ունի մէկ կարեւոր կիզակէտ, որ մարդը պիտի առաջնորդէ պաշտամունքի գիտակցութեան՝ պաշտամունքը Աստուծոյ եւ Անոր հետ: Դաւիթ կ'ուզէր արթննալ «կանուխ» (Սաղմոս 57:8), որպէսզի իր օրը սկսէր այդ գիտակցութեամբ:

Կայ պատմական տուեալները այս Սաղմոսին: Այս Սաղմոսը գրուած էր այն օրերուն երբ Դաւիթ կը փորձէր փախչել Սաւուղ թագաւորէն, երբ վերջինը

կ'ուզէր զինք սպաննել: Այս իմաստով Դաւիթ միշտ ալ վախի, սարսափի ու մտահոգութեան վիճակի մէջ էր: Ան կը փորձէր միշտ պահուել իր սրտաբեղուն համար Սաւուղի սպառնալիքներէն: Եկաւ ժամանակը, ուր Դաւիթ տեսաւ թէ կարելի չէր այս վիճակին մէջ շարունակել ապրիլ: Կարելի չէր մնալ վախի ու սարսափի մէջ: Ան որոշեց այս իր դժուար կացութիւնը յաղթահարել, եւ գիտակցեցաւ թէ ընելու համար ճիշդ այդ՝ ան պէտք էր որ զգաստանար: Իր կեանքի հիմքը դնել այն իրականութեան վրայ որ պիտի տար իրեն ելքը՝ դուրս գալու համար իր փապուղիէն: Դաւիթ արթնցաւ գիտակցութեամբ մը, թէ իր կեանքի ճամբուն համար պէտք ունէր պաշտելու զԱստուած, որ պիտի առաջնորդէր զինք դէպի կեանք: Պաշտամունքը Աստուծոյ է, որ տուաւ այս կեանքը Դաւիթին, բայց նաեւ իւրաքանչիւրիս:

Պաշտամունքը Աստուծոյ մատուցուած յարգանք է եւ աղօթք: Պաշտամունքը իր մէջ ունի խոր սէր եւ երկրպագութիւն: Բայց պաշտամունքը միայն պատարագ, ժամերգութիւն եւ եկեղեցական արարողութիւն չէ: Պաշտամունքը կեանք է, ուր քու կեանքիդ հիմք պիտի դնես Աստուծոյ գիտակցութեան վրայ եւ ընդարձակելու զայն կեանքի բոլոր բնագավառներուն վրայ: Պաշտամունքի բառացի նշանակութիւնը նաեւ ուշադրութիւն է, ուր մարդուն միտքն ու հոգին կը կեդրոնանան եթէ Աստուծոյ վրայ, բայց Անոր միջոցաւ այն որ ճշմարիտ է, արդար, գեղեցիկ եւ ճիշդ՝ իմա սպիտակ: Այս նոյն ուշադրութիւնը մարդը եւ հաւաքականութիւնը դուրս կը հանէ իր ճգնաժամէն՝ մղելով զինք, որ ձգտի բարին, գեղեցիկին եւ կեանքի

մէջ յառաջխաղացք արձանագրէ ուր լաւը կը շինուի:

Եթէ պիտի ուզենք որ նոր տարին ըլլայ ՆՈՐ, այս պիտի նշանակէ որ պարտինք արթննալ: Արթննալ որպէս անհատ, ընտանիք, հաւաքականութիւն եւ ազգ: Պիտի արթննանք եւ մեր ուշադրութիւնը պիտի դնենք սպիտակ պատերը շինելով եւ հեռացնել սեւը մեր կեանքերէն: Այս ընելու համար, պարտինք մեր ուշադրութիւնը՝ իմա պաշտամունքը, կեդրոնացնել ՀԱԻԱՏՔԻՆ վրայ, որ Քրիստոսով մեզի կը բերէ ՆՈՐԸ: Այս այն Նորն է, որ Աստուած կը շնորհէ մեզի:

Նորին պաշտամունքը ազգային է՝ հայկական պրիսմակէն, տակաւին համազգային՝ ընդհանրական: Ան մեզ պիտի խթանէ, որ տեսնենք Բարին եւ շինենք զայն: Այս Բարին, որ վեր է ամէն հաշուարկէ, պիտի մղէ մեզ որ սիրենք արդար, ճշմարիտը, գեղեցիկը ու լաւը: Այս Բարին ուժ է, որ կրնայ սեւին պատերը փշրել եւ սպիտակ պատերը հիւսել:

Շնորհաւոր Նոր Տարի: Եթէ գալուստը պիտի ըլլայ Բարի, այս կը նշանակէ թէ Բարին պիտի կերտենք՝ անհատապէս, հաւաքաբար եւ ազգովին: Կերտելու համար պէտք ունինք մեր ուշադրութիւնը՝ իմա պաշտամունքը, բարձրացնել Աստուծոյ՝ Ան որ կատարեալ է եւ կը շնորհէ Բարին: Այս Բարին է, որ պիտի կոփէ մեր կեանքերը սպիտակ պատերով:

Մեր կեանքերը՝ անհատական, հաւաքական եւ ազգային:

Սեւ թէ՞ սպիտակ պատեր: Պիշքէք թէ՛ այլ:

Պատասխանը նոյնն է եւ ամէն տեղերու համար, եթէ մեր ընտրանքը Նորը շինելն է:

Նորը շինելու համար մենք պէտք ունինք Սպիտակ պատերու:

Հայ Երիտասարդութիւնը

Շարունակուած էջ 11-էն

Ժամանակակից մարտահրաշխանութիւնը վրայ, անոնց պատճառներու եւ լուծման խնդիրներու վրայ: Պէտք է լաւագոյն մօտեցումը ունենանք երիտասարդութեան տարբեր հատուածներուն, տարբեր կարիքներուն եւ իւրաքանչիւր հատուածի կարիքներին լուծում գտնել: Երիտասարդները կը կարծեն թէ իրենք անտեսուած են, իրենց լսող չկայ, պէտք է գիտակցիլ, որ երիտասարդութիւնը ունի իրեն յոյսերն ու յաւակնութիւնները, ուստի մեծերը պէտք է յարմար առիթներ ստեղծեն անոնց ծրագրերը իրականացնելու համար:

Երիտասարդութիւնը կենսաղբիւր է, մարդկային դրամագլուխ է: Մենք բոլորս պէտք է համոզուինք եւ գիտակցինք այս փաստը: Ուստի կարեւոր է ներդրումներ կատարել եւ զարգացնել երիտասարդութիւնը: Մէկ կողմի ջանքերով կարելի չէ հասնիլ երիտասարդութեան հզօրացմանը, նոյնիսկ եթէ այդ կողմը պետութիւնն է. հասարակութիւնը որպէս ամբողջութիւն, պէտք է մասնակցի երիտասարդներ պատրաստելու աշխատանքին համագործակցելով կրթական հաստատութիւններու եւ քաղաքացիական հասարակութեան կազմակերպութիւններու հետ:

Պէտք է նաեւ շփուիլ եւ օգուտ քաղել ներգաղթեալ երիտասարդներէն, որովհետեւ անոնք կանգնած են իրենց նոր հասարակութիւններուն եւ հայկական ինքնութիւնը պահպանելու երկրնորանքի առաջ: Ուստի անհրաժեշտութիւն կայ ուշադրութիւն դարձնել այս կարեւոր ուժին, որուն վրայ կարելի է յոյս դնել անհրաժեշտութեան ժամանակ, հետեւաբար, անհրաժեշտ է համագործակցութեան կամուրջներ կանգնեցնել եւ անոնց մօտ հայկական ինքնութիւնը ամրապնդել բոլոր հնարաւոր ուղիներով:

Ի վերջոյ, մենք կը նկատենք, որ հայ երիտասարդութեան հզօրացումն այլեւս իրականութիւն եւ ճշմարտութիւն է, որմէ տեղեակ չլլալու պարագային աղէտներ եւ ճգնաժամեր կ'առաջանան հասարակութեան համար, որ անձեռնմխելի է:

Երիտասարդութեան հզօրացումը հրատապ անհրաժեշտութիւն է այս կարեւոր մարդկային ուժէն օգտուելու համար, ուստի երիտասարդութիւնը պէտք է ըլլայ բեղմնաւոր եւ արդիւնաւէտ, եւ ոչ թէ կործանարար: Պարզ է որ երիտասարդները հզօրացնելու համար հասանելի միջոցները կը պահանջեն մեր պարտ՝ վայելելու մէջ, հետեւաբար կամ սփիւռքի մէջ, հետեւաբար համապարփակ հասարակական վերածնունդ պէտք է:

Փարիզի Թաքնուած Գանձը՝ Երկրորդ Տաճարի Վերակառուցումը

2024-ի դեկտեմբեր 6-ին, Փարիզի քաղաքապետարանին ներս համաձայնագիր մը կնքուեցաւ «Ֆրանսայի հայ կաթողիկէ Սուրբ Խաչ» տաճարին վերաբերեալ:

Այս իրադարձութիւնը, որ տեղի ունեցաւ Փարիզի Աստուածամօր տաճարի վերաբացման արարողութենէն մէկ օր առաջ, կը կրէ նշանակալից կարեւորութիւն մը եւս՝ Սուրբ Խաչ տաճարի վերանորոգման երկրորդ հովանաւորչական համաձայնագրի ստորագրումը: Ասիկա կը վկայէ, որ Փարիզի

րէն գերաշնորհ տէր էլի Եղիայեանը, գերաշնորհ տէր Գրիգոր Խաչատրեանը եւ վերապատուելի Ժիլպէր Լէոնեանը, ինչպէս նաեւ Ֆրանսասահայ համայնքի ակաճաւոր ղեկներէն պարոն Պետրոս Թերզեանը:

Սուրբ Խաչ տաճարի վերանորոգման առաջին հանգրուանը, որ տեւեց 2016-էն 2019, կը ներառէր կեդրոնական նաւը, խորանն ու ետնադասը: Այս հանգրուանին ընդհանուր ծախսը կազմեց 1.8 միլիոն եւրոյ, որմէ 620 հազար եւրոն աւատաձեռնօրէն հովանաւորեց պարոն Արա Ահարոնեանը:

հայ համայնքի հոգեւոր եւ մշակութային կեանքին ծառայող այս կարեւոր կեդրոնի վերանորոգման աշխատանքները շարունակական բնուէթ կը կրեն:

Արարողութեան ներկայ էին Փարիզի քաղաքապետուհի տիկին Ան Իտալիոն, Սուրբ Խաչ եկեղեցւոյ թեմակալ բարերար պարոն Արա Ահարոնեանը, Փարիզի քաղաքապետարանի պաշտօնեաներէն տիկին Քարէն Թայեպը, Հայաստանի դեսպան պարոն Արման Խաչատրեանը, Արցախի ներկայացուցիչ պարոն Յովհաննէս Գէորգեանը, հոգեւոր համայնքի ներկայացուցիչներէն

պարոն Արա Ահարոնեանը:

Վերանորոգման երկրորդ հանգրուանը, որ ընթացքի մէջ է, կը կեդրոնանայ Սուրբ Աստուածածնի, Սուրբ Փրանկիսկոսի եւ Սուրբ Թերզեայի մատուռներուն վրայ: Այս հանգրուանին նախատեսուած ծախսը 700 հազար եւրոյ է, որմէ 525 հազար եւրոն արդէն խոստացուած է:

Այս նոր հովանաւորչութեան համաձայնագիրը կ'ընդգծէ ստորագրողներուն անբակտելի յանձնառութիւնը ո՛չ միայն Փարիզի ժառանգութեան, այլ մանաւանդ՝ հայ համայնքին հանդէպ:

Թուրքիա «Կը Ծերանայ»

Վերջին տարիներուն աւելի յաճախ կը հրատարակուին վիճակագրական տրւեալներ, որոնց մէջ կը ցոյցանայ ծնելիութեան մակարդակը: Այդ տրւեալները՝ ազդեցիկ են եւ կը ստիպեն որ իշխանութիւններն անդրադառնան այս մարտահրէժին ու պարբերաբար կոչեր ուղղեն հայրենակիցներուն:

Շուրջ տասնամեակ մը առաջ, այս մասին ամենատպաւորիչ ու բոլորին ծանօթ յայտարարութիւնը ըրած էր այդ օրերու վարչապետ, այժմ նախագահ էրտողան: Ան կոչ ուղղած էր որպէսզի երիտասարդ ընտանիքներ առ նուազն 3 զաւակ ունենան, տնտեսութեան մէջ պահելով երիտասարդ սերունդի մաս-

նակցութիւնը: «Արեւմտեան երկիրները կ'ուզեն արմատախիլ ընել թուրք ազգը, հետեւաբար՝ նուազագոյնը 3 զաւակ ունեցէք» պատգամած էր էրտողան:

Այս յայտարարութիւնը՝ յետագային վերածուեցաւ ընտրական լոզունգի: Էրտողան 2017-ին «Նոր պահանջներ» դրած էր հանրութեան առջեւ խօսելով եւրոպական ապագային մասին: «Ոչ թէ 3, այլ 5 զաւակ ունեցէք: Դուք էք Եւրոպայի ապագան», պնդեց նախագահը: Բայց՝ «Կուզել» միջազգային վիճակագրական կայքէջի վերջին տուեալներու համաձայն, 2008-ին թուրքիոյ մէջ ծնելիութեան թիւը 2.18 էր, 2017-ին՝

Section 8 Waiting List Opening

Van Nuys will be accepting applications for our Studio, 1 and 2-bedroom Section 8 rental apartments. Van Nuys is available to households that include a member who is 62 years or older or is a person with a disability of any age. Van Nuys Apartments consists of 132 Studio, 157 One Bedroom and 10 Two Bedroom apartments.

Applications will be accepted from December 17, 2024 at 10am to January 24, 2025 at 5pm. An electronic lottery will be held after the application period closes to establish the waiting list order.

Incomplete applications or applications submitted after the deadline will not be accepted. Household members can only appear on one application. If an application contains household members that are on other applications for this listing, all of them will be disqualified. Any fraudulent statements will cause application to be removed from the waiting list.

Rents for this affordable housing program are based on total gross household income. Applicants must be income eligible and meet occupancy guidelines. Households must earn no more than the maximum income levels noted below:

50% HUD Median Income Limits

Household Size	1 Person	2 Persons	3 Persons	4 Persons
Max Annual Income	\$48,550	\$55,450	\$62,400	\$69,350

Note: Applications will be available in person at the Van Nuys Apartments Leasing Office located at: 210 W. 7th Street, Los Angeles, CA 90014, by mail or email if requested at (213) 627-5286 or by visiting our website at: www.LiveatVanNuys.com

Applications will be accepted in person, and via first class mail at Van Nuys Apartments Leasing Office, 210 W. 7th Street, Los Angeles, CA 90014, faxed to (213) 627-5068 or emailed to VanNuysApts@related.com. Applications may also be submitted online at: www.LiveatVanNuys.com. Mailed applications must be received or post marked on January 24, 2025. Applications received after this date and time will not be accepted.

Application information and our resident selection criteria is available in person at the Van Nuys Apartments Leasing Office located at 210 W. 7th Street, Los Angeles, CA 90014 and at www.LiveatVanNuys.com. You may begin submitting applications starting December 17, 2024 at 10am. The open application period will end on January 24, 2025 at 5pm. Please contact Related Management for building info at (213) 627-5286 or email us at VanNuysApts@related.com.

If you need help filling out an online application, please contact our Community Manager at (213) 627-5286 or VanNuysApts@related.com. TTY (800) 735-2929.

Tenomos disponible asistencia de idiomas. PH: (213) 627-5068

Applicants may request a reasonable accommodation if one is needed to assist in completing an application by calling 213-627-5286 or by emailing VanNuysApts@related.com.

Income limits are subject to change based on changes to the Area Median Income as published by HUD, and the California Tax Credit Allocation Committee.

2.14: Յատկանշական է որ 2018-ին նուազումը շարունակուած էր, իսկ 2020-ին իջած էր 1.88-ի: 2020-ական թուականներուն, թուրքիոյ վիճակագրական տուեալներու լոյսին տակ, բնակչութեան աճի կշռոյթը կը մնայ միանշիշ թիւերու մէջ՝ 7.1 առ հարիւր, մինչդեռ 2022-ին 12.7 առ հարիւրի բարձրացած էր:

Պէտք է ընդգծել որ այս վիճակը կը բացատրուի տարբեր պատճառներով: Բայց յատկ է որ երկիրը արագօրէն կը ծերանայ ու

ծեր բնակչութեան թիւը յառաջիկայ 5 տարուան ընթացքին կրնայ ըլլալ ընդհանուր թիւի 25 առ հարիւրը: Եթէ «ծերացումը» շարունակուի 2040-ին 65 եւ բարձր տարիքային խումբի մարդոց թիւը աւելի բարձր պիտի ըլլայ, քան մինչեւ 5 տարեկաններու թիւը:

Վերջին ցուցանիշները կը փաստեն որ ծնելիութեան մակարդակը 1.51ի շուրջ է, իսկ ամբողջ աշխարհի մէջ ծնելիութեան միջին մակարդակը 2.32 է:

«Մարմարա»

ՄԱՐԿԱԳ

ՎԱՐԴՈՒՅԻ ՅՈՎԱԿԻՄ ՊԵՔԱՐԵԱՆ
(Ծնեալ Կարապետեան)

Մտի դառն կակիծով կը գուժեն իրենց մօր, մեծմօր, աներմօր, գոքանչին եւ հարազատին ՎԱՐԴՈՒՅԻ ՅՈՎԱԿԻՄ ՊԵՔԱՐԵԱՆԻ մահը: Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Շաբաթ, 4 Յունուար, 2025ին, կէսօրէ ետք ժամը 1:00ին Լիբանանի Ռըմէյլի Սուրբ Յարութիւն եկեղեցւոր մէջ Խալիլ Պատաուի, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ֆըրըն Շաբաթի ազգային գերեզմանատունը: Սգակիրներ՝ Տիկին Նարկիզ եւ հանգուեալ Յակոբ Պէքարեանի ընտանիք Տէր եւ Տիկին Գրիգոր եւ Մարօ Պէքարեան եւ ընտանիք Տէր եւ Տիկին Կարօ եւ Անի Պէքարեան եւ ընտանիք Տիար Խաչիկ Պէքարեան եւ զաւակունք Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս եւ Սիրվա Գարաօղլանեան եւ ընտանիք եւ համայն Պէքարեան, Կարապետեան, Գուգուզեան, Գալթագճեան, Գարաօղլանեան, Աւետիսեան, Կտիկեան, Գարամանուկեան ընտանիքներ եւ ազգականներ:

ՅԱԻՎԱՅՈՒԹԻՒՆ

Խոր ցաւով տեղեկացանք մահը՝ Տիկին ՎԱՐԴՈՒՅԻ ՊԵՔԱՐԵԱՆԻ, որ պատահած է Պէյրութի մէջ: Այս տխուր առթիւ ՄԴՉԿ Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմինը իր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի զաւակին՝ Տէր եւ Տիկին Ընկեր. Կարօ եւ Անի Պէքարեաններուն, ինչպէս նաեւ ընտանական բոլոր պարագաներուն: ՄԴՉԿ Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմին

ՅԱԻՎԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին ՎԱՐԴՈՒՅԻ ՊԵՔԱՐԵԱՆԻ մահուան տխուր առթիւ ՄԴՉԿ «Արսէն Կիտուր» մասնճիւղի վարչութիւնը իր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի զաւակին՝ Տէր եւ Տիկին Ընկեր. Կարօ եւ Անի Պէքարեաններուն: ՄԴՉԿ «Արսէն Կիտուր» մասնճիւղի վարչութիւն

ՅԱԻՎԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին ՎԱՐԴՈՒՅԻ ՊԵՔԱՐԵԱՆԻ մահուան տխուր առթիւ Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւնը իր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի զաւակին՝ Տէր եւ Տիկին Ընկեր. Կարօ եւ Անի Պէքարեաններուն: Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւն

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$75,00 * \$150,00 (first class) for USA
\$ 250,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 400,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----
Tel:-----
Email:-----

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍ

ԼՈՒԼՈՒ (ԽԱՅԵԱՆ) ՖԵՐՄԱՆԵԱՆ

Լուլու (Խայան) Ֆերմանեանի մահուան քսանհինգերորդ (25) տարեկիցին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 12 Յունուար, 2025-ին, Ս. Պետրոս Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ մէջ, 17231 Sherman Way, Van Nuys, յաւարտ Ս. Պատարագի: Սգակիրներ՝ Տէր եւ Տիկին Արա Ֆերմանեան, Վիզէն Գուլուսմեան:

ՅԱԻՎԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին ՄԱՐԻ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ Մահուան տխուր առթիւ Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւնը իր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի ամուսնոյն, զաւակներուն եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն: Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութիւն

ՅԱԻՎԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին ՄԱՐԻ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ Մահուան տխուր առթիւ Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի վարչութիւնն ու անդամները խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն իրենց ատենապետին՝ Ընկեր Սեւակ Խաչատուրեանին: Հայ Ամերիկեան Խորհուրդ

Հաւատքի Գամբորդութիւն Սը

Շարունակուած էջ 12-էն
սերուն՝ Հայաստանի, Արցախի, Կիւրիկիոյ եւ հայկական աշխարհասփիւռ բազմաթիւ գաղթաւայրերու մէջ հայագրի անուանի գրիչներ, ծաղկողներ եւ օրինակողներ, նաեւ անուանի տպագրիչներ, որպիսիք էին Գրիգոր Մարգուանեցիին եւ Աստուածատուր Կոստանդնուպոլսեցիին, մշակութային եւ քրիստոնէական հաւատքի մեծ աւանդ ժառանգած են մեզի. հոգեւոր արժէքներ, որոնց ընթացքները, աղօթասաց ներհայեցողութիւնը միայն կը հարստացնեն մեր ներաշխարհը, մեզ հեղ մը եւս կը սրբացնեն, կը դարձնեն աւելի մարդ՝ երաշխաւորելով Աստուծոյ տիրախնամ օրհնութիւնն ու շարեաց փորձանքներէ պաշտպանութիւնը: Այս առնչութեամբ ինչքան իրական եւ առինքնող է Ս. Ներսէս Շնորհալիի հայրապետի Խաղաղական ժամերգութեան շարականին սա աղերսը. «Փրկեազանձինս ի փորձանաց, ի խաւարի շրջող դիւակց»:
Յիրաւի՛, սա պահուս կը լիշեմ ի տղայի տիոց՝ աշակերտութեանս տարիներուն սորված Գրիգոր Օտեանի գրական էջերէն «Աղօթք» ստեղծագործութեան հետեւեալ խօսքերը.
«Մարդս այնքան վտանգներով շրջապատուած է, այնքան թշնամիներ ունի, եւ իր ամէնէն մեծ թշնամին ինք է. իր տկարութիւնները՝ իր մոլութիւններն են: Ինչպէս ետքը նորէն ո՞վ պիտի կանգնէ գինք, եթէ ոչ աղօթքը:
Ուրեմն կ'աղօթեմ: Մեր Հայրը մեզի սուրբ եւ անկապտելի ժառանգութիւն մը թողուց. հաւատքն ու բարեպաշտութիւնը, աղօթքը: Ուրիշ ինչ ժառանգութիւն որ թողած ըլլար՝ մինչեւ հիմա վատնած էինք. այս ժառանգութիւնն ալ թէեւ կը վատնուի, այլ նորէն կը ստացուի»:
Ճիշդ այնպէս, ինչպէս ժամանակի հայ ճամբորդներն ու ուխտաւորները, որոնց հեռագնաց ճամբաներուն ուղեկից էին իրենց աղօթասաց հմայիլները՝ երաշխաւորելով Տիրոջ պաշտպանութիւնը, նոյնպէս եւ մենք կ'ընթանանք մեր կեանքի սեփական ճամբաներով՝ միշտ վստահելով Աստուծոյ տիրախնամ առաջնորդութեան: Թող աղօթքի այս հմայիլներու ոգին մեզի լիշեցնէ, որ մենք կը քալենք մեր Տիրոջ պահասահայեցողի ներքեւ: Ան մեզի կ'ուղեկցի դէպի յաւիտենական փրկութիւն տանող մեր ճամբուն վրայ եւ մեզ կ'առաջորդէ իր պարգեւած աստուածգիտութեան լոյսով:
Արդ, տարուցս այս տօնական առիթով պիտի ուզէի ձեզի յղել իմ ամենաջերմ եւ սիրալիր մաղթանքները խաղաղութեան, երջանկութեան եւ անասան հաւատքի, որոնք մեզ հոգեպէս կը գտնանդեն եւ յոյսով կը ներշնչեն շարունակել կարենալու մեզի պարգեւուած կեանքին ընթացքը նաեւ նոր տարուան գալիք օրերուն:
Այս իմաստով, անձնապէս ձեզի եւ ձեր սիրելիներուն սրտանց կը մաղթեմ Աստուծոյ լիառատ օրհնութիւնները մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի Սուրբծննդեան եւ 2025 թուականի Ամանորի ու անոր յաջորդող բոլոր օրերուն:
Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ. Օրհնեալ է յայտնութիւնն Քրիստոսի:

ՊՍԺ-ն՝ Ֆրանսայի Սուփերգալաթակիր

Ֆրանսայի ախոյեան ՊՍԺ-ն նուաճեց երկրի սուփերգալաթը: Քաթարի մայրաքաղաք Տոհայի մէջ տեղի ունեցած խաղին ՊՍԺ 1:0 արդիւնքով յաղթեց «Մոնաքոյին»: Միակ կողմ աւելացուած երկրորդ վայրկեանին նշանակեց ֆրանսայի յարձակող Ուսման Տէմպելէն: ՊՍԺ-ն 13-րդ անգամ նուաճեց սուփերգալաթը եւ մրցանակակիր է:

«Լիվերփուլ» Ու «Մանչըսթըր Եունայթըտ» Զաւասար

Անգլիայի Փրեմիեր Լիգայի առաջնութեան 20-րդ հանգրուանին «Լիվերփուլ» իր դաշտին վրայ մրցեցաւ «Մանչըսթըր Եունայթըտի» հետ ու բաւարարուեցաւ հաւասար՝ 2:2 արդիւնքով: «Լիվերփուլ» կողմը նշանակեցին յարձակողներ՝ հոլանտացի Քոտի Կազաոն եւ եգիպտացի Մոհամետ Սալահը: Մանչըսթըրեան խումբէն աչքի ինկան արժենթինացի պաշտպան Լիսանտո Մարթինեսը եւ Ամատ Տիալոն: «Լիվերպուլ» (19 խաղ) 46 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը: «Մանչըսթըր Եունայթըտը» (20 խաղ) 13-րդն է՝ 23 կէտ:

«Մանչըսթըր Սիթին» Պարտութեան Մատնեց «Ուեստ Հեմին»

Անգլիոյ առաջնութեան 20-րդ հանգրուանին ախոյեան «Մանչըսթըր Սիթին» իր դաշտին վրայ մրցեցաւ Լոնտոնի «Ուեստ Հեմի» հետ եւ առաւելութեան հասաւ 4:1 արդիւնքով: «Մանչըսթըր Սիթին» տուպլի հեղինակ դարձաւ նորվեգացի յարձակող Էրլինկ Հոլանտը: Աչքի ինկաւ նաեւ անգլիացի կիսապաշտպան Ֆիլ Ֆոտսոնը: «Մանչըսթըր Սիթին» 34 կէտով 6-րդն է, «Ուեստ Հեմը» 13-րդ տեղն է՝ 23 կէտ: «Չելսին» լոնտոնեան տերպլի ընթացքին հիւրընկալեց «Քրիսթալ Փելասին» եւ յաղթանակի առիթը կորսնցուց վերջին վայրկեաններուն: Խաղը աւարտեցաւ՝ 1:1: «Չելսին» 36 կէտով չորրորդն է, «Քրիսթալ Փելասը» 15-րդն է՝ 20 կէտ:

«Արսենալը»-«Պրայթոն» Խաղը Զաւասար

Անգլիոյ Փրեմիեր Լիգայի առաջնութեան 20-րդ հանգրուանին փոխախոյեան Լոնտոնի «Արսենալը» մրցակիցի դաշտին վրայ հաւասարեցաւ «Պրայթոնին» հետ՝ 1:1 արդիւնքով: 16-րդ վայրկեանին աչքի ինկաւ «Արսենալի» անգլիացի յարձակող Իթան Նուաներին: 61-րդ վայրկեանին պատասխան կողմ նշանակեց պրագիլցի յարձակող Ժոսո ֆետրոն: «Արսենալը» 40 կէտով երկրորդն է, «Պրայթոնը» 10-րդ տեղն է՝ 28 կէտ:

Սալահը Զաւասարեցաւ Անրիին Փրեմիեր Լիգային Մէջ Նշանակած Կոլերու Քանակով

Անգլիոյ առաջնութեան 20-րդ հանգրուանի խաղին (2:2) «Մանչըսթըր Եունայթըտի» բերդը գրաւելու շնորհիւ «Լիվերփուլի» եգիպտացի յարձակող Մոհամետ Սալահը հաւասարեցաւ Լոնտոնի «Արսենալի» նախկին յարձակող, ֆրանսացի թիւերի Անրիին Փրեմիեր Լիգայի մէջ նշանակած կոլերու քանակով՝ 175: Անոնք կը կիսեն 7-8-րդ տեղերը: Մրցանակակիրը «Նիւքասլ Եունայթըտի» նախկին յարձակող, անգլիացի Ալան Շիրերն է՝ 260 կոլ: Երկրորդ տեղը կը գտնուի Լոնտոնի «Թոթենհեմի» նախկին յարձակող, անգլիացի Հարի Քեչըր, որն այժմ կը ներկայացնէ Միլնիթի «Պայրընը»: Ան Փրեմիեր Լիգայի մէջ նշանակած է 213 կոլ:

Սպանիոյ Գաւաթ. «Պարսելոնան» Զասաւ 1/8 Եզրափակիչ

«Պարսելոնան» հասաւ Սպանիոյ գաւաթի մրցաշարի 1/8 եզրափակիչ: Գերմանացի Հանս-Տիդեր Ֆլիքի գլխաւորած խումբը հիւրընկալեց «Պարպասթրոյին» եւ առաւելութեան հասաւ 4:0 արդիւնքով: «Ալմերիան» 4:1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց «Սելտիային»: «Օսասունան» 2:1 արդիւնքով յաղթեց «Թեներիֆէին»:

Իտալիոյ Սուփերգալաթ. «Ինթեր» Զասաւ Եզրափակիչ

Իտալիոյ ախոյեան Միլանի «Ինթերը» Սէուտական Արաբիոյ մէջ կատարուող իտալիոյ սուփերգալաթի կիսաեզրափակիչին 2:0 արդիւնքով պարտութեան մատնելով իտալիոյ գաւաթի խաղարկութեան եզրափակիչի մասնակից, Եւրոպայի Լիգայի գաւաթակիր Պերկամոնցի «Աթլանթային»:

Տուպլի հեղինակ դարձաւ հոլանտացի պաշտպան Տենգել Տիւմֆրիսը: Հայաստանի հաւաքականի նախկին աւագ, կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը «Ինթերի» հիմնական կազմին մէջ էր եւ խաղցաւ ամբողջ հանդիպումը: Նախորդ երեք տարիներուն իտալիոյ սուփերգալաթը նուաճած է «Ինթերը»:

Էլինա Աւանեսեանը Յաղթանակով Սկսաւ «Յորարթի» Մրցաշարը

Կանանց մենախաղի մեկնարկային փուլին էլինա Աւանեսեանը մրցած է Չինաստանի ներկայացուցիչ Վան Սիլուի հետ: 1 ժամ 35 վայրկեան երկարող մրցախաղին Աւանեսեանը յաղթած է երկու սէթերու ընթացքին՝ 6:3, 7:5 հաշուով: Քառորդ եզրափակիչին Աւանեսեանի մրցակիցը աշխարհի 95-րդ ուկէտ, Պելճիբան ներկայացնող Կրիթ Մինենն է: Էլինա Աւանեսեանը 2024 թուականի Օգոստոսէն հանդէս կու գայ Հայաստանի դրօշի ներքոյ: